

Veel kritiek op contract met computerbedrijf
Volmac

KAMER WIL ZELF PAPIEREN ZIEN OVER INVOERING STUFI

De kamercommissie voor onderwijs heeft het beraad met minister drs. W.J. Deetman over de studiefinanciering dinsdag abrupt afgebroken toen bleek dat de bewindsman essentiële gegevens niet voorhanden had. Deetman noch zijn ambtenaren konden zeggen hoe veel precies aan de computerfirma Volmac, die de programmatuur voor het beurzenstelsel heeft gemaakt, is betaald. Ook de mate waarin met de programma's is proefgedraaid voordat het nieuwe stelsel werd ingevoerd bleef in het midden. De kamer wil nu alle stukken die op de invoering betrekking hebben, toegestuurd krijgen. Ze kan dan zelf een oordeel vellen over de wijze van invoering.

De kamerleden hadden dinsdagavond met Deetman verder willen debatteren om politieke conclusies omtrent diens verantwoordelijkheid te trekken uit het "technisch feitenonderzoek" van die morgen, waarin ook de ambtenaren ir. J. Porsius (plaatsvervangend secretaris-generaal van het ministerie), J. Roos (directeur van het Rijkscomputercentrum) en drs. J.M.C.M. van Schoten (topman van de directie studiefinanciering) werden bevraagd.

Centraal in het overleg stond de periode tussen december 1984, toen een voorstudie van het RCC uitwees dat invoering niet verantwoord voor 1 januari 1988 kon plaatsvinden en 24 juni 1986, toen Deetman de kamer meldde toch op 1 oktober 1986 te willen starten, met de inmiddels bekende gevolgen. Deetman vond het in december 1984 - toen de Kamer sprak over de hoofdlijnen van de studiefinanciering - niet opportuun om de voorstudie aan de Kamer te sturen. Wel vroeg hij zijn ambtenaren een sneller scenario te ontwikkelen, omdat invoering in augustus 1986 "politiek noodzakelijk" was gebleken.

Die noodzakelijkheid bestond er uit dat een kamermeerderheid geen verhoging van het collegegeld accepteerde zonder een nieuw beurzenstelsel. Deetman gaf aan een "tweesporenbeleid" te hebben gevoerd: de beurzenwet moest in 1986 worden ingevoerd, maar ook moest het oude stelsel "operationeel" blijven, voor het geval er iets mis ging. Veel kritiek had de kamer op de contracten die het Rijkscomputercentrum heeft afgesloten met het bedrijf Volmac, dat vanaf december 1984 werkt aan de programma's voor de dienst Studiefinanciering. Daarvoor werd een contract afgesloten, waarbij geen uiterste prijs bedingt is. Dat impliceert dat het bedrijf onbepaald kan declareren, totdat het project af is. Op dit moment werken er honderd programmeurs van Volmac voor de dienst Studiefinanciering. Kosten: één miljoen gulden per week. Het contract is vooraf niet door Deetman gefiatteerd, naar hij zei omdat het

RCC nu eenmaal onder Binnenlandse Zaken valt. Maar niemand - ook Roos niet - kon vertellen waarom de keuze nu op Volmac gevallen is, en al evenmin hoe veel geld er inmiddels aan Volmac is betaald.

Wat betreft het proefdraaien kon CDS-directeur Van Schoten niet uitleggen in hoeverre de programma's vooraf zijn getest. "Ik weet thans niet of het twee dagen of drie weken zijn geweest, maar die informatie is er wel". Later bleek dat de afgeleverde deelprogramma's steeds apart werden beproefd, maar ook dat de laatste, definitieve test in één weekend is gedaan. De kamer wil nu een compleet overzicht van het proefdraaien.

Volgens Deetman hebben zich veel onvoorziene problemen voorgedaan, zoals de brievenberg die deze zomer ontstond en nog altijd niet is weggewerkt. "Een dergelijke omvang hadden wij niet voorzien", zei Deetman.

Aan de vooravond van het debat over het beurzenstelsel had hij in een brief aan de Tweede Kamer laten weten de Wet Studiefinanciering op een aantal punten te willen wijzigen, om tegemoet te komen aan sommige veel gehoorde bezwaren. Een belangrijke verandering is de invoering van een 'voorlopige voorziening', waarmee alvast een beurs kan worden verstrekt aan studenten, die tegen de toegekende studiefinanciering in beroep zijn gegaan bij de Commissie van Beroep Studiefinanciering in Groningen.

Het is de voorzitter van die commissie, mr. T.J.P. van Os van den Abeelen, die daarop heeft aangevraagd. Ook aan andere bezwaren van deze stu-fi-rechter komt Deetman tegemoet. Van Os van den Abeelen beklagde zich erover dat de Centrale Directie Studiefinanciering de beslissingen over de bij haar ingediende verzoeken om herziening vaak slecht motiveert. Bovendien is het vaak dezelfde ambtenaar, die de aangevochten beslissing in eerste instantie heeft genomen, die ook het bezwaarschrift moet behandelen. Om dit te voor-

komen heeft Deetman nu een aparte onderafdeling belast met de behandeling van bezwaarschriften.

Andere aanpassingen die Deetman voorstelt zijn de volgende:

- De commissie van beroep zal op meer plaatsen in Nederland zitting houden, omdat de reiskosten naar Groningen voor sommige studenten te hoog zijn;
- Studenten die een redelijke kans maken op een beurs, maar voor wie op korte termijn geen beslissing kan worden genomen, krijgen een voorschot;
- Studenten die in beroep willen gaan tegen een beslissing moeten daarbij alle gegevens overleggen, ook die over het inkomen van de ouders. Vaak beschikken zij daar niet over, en om privacy-redenen wil Groningen die niet vrijgeven. Deetman wil een oplossing voor dit probleem zoeken;
- Er komen 'vormvoorschriften' waaraan een door studenten ingediend verzoek om herziening moet voldoen.

Volgende week zal de door Deetman zelf ingestelde Commissie van Wijzen (drie onafhankelijke adviseurs) een oordeel vellen over de organisatie van de dienst Studiefinanciering en over de hard- en software die wordt gebruikt. Naar verwachting wordt het debat met minister Deetman daarna hervat.

Bert Bakker/UP

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-888468

Achtste jaargang, nummer 11, 5 november 1987

Inhoud

Pagina 5

Kwaliteit

Universiteiten moeten steeds meer bewijzen dat ze kwaliteit in huis hebben. Maar hoe valt kwaliteit te meten. Bijvoorbeeld aan de hand van het aantal publicaties en de impact daarvan. Die methode verdedigde de Leidse onderzoeker F.J. van Raan vorige week tegevoer een gehoor van Maastrichtse faculteitsbestuurders. Maar vakgroepen of faculteiten kunnen hierbij vals spelen, dus de definitieve aanpak voor het meten van kwaliteit is alweer niet gevonden.

Pagina 6

Ontgroening

Poseren in sexy lingerie, duiken in een bak met koeienmest, per opbod verkopen van eerstejaars. Is dat leuk, leer je daarvan je mede-studenten goed kennen? Even over de grens, in het Belgische Diepenbeek, is de traditionele ontgroening met alle vuiligheid die daarbij schijnt te horen nog een jaarlijks terugkerende praktijk. Een voormalig Belgisch en nu Maastrichtse student, die het zelf ook allemaal ondergaan heeft, kijkt en vergelijkt.

Pagina 7

Actie

De komende weken staan er heel wat acties op touw tegen de plannen die minister Deetman heeft met het Hoger Onderwijs. Inmiddels wordt duidelijk dat vooral studenten die doorstromen van HBO naar WO massaal zullen moeten afhaken, als de plannen in de huidige vorm doorgaan. Verwachtingen die bij hen gewekt zijn, worden nu niet nagekomen. Aan de Maastrichtse universiteit dreigen ook grote problemen voor honderden.

Pagina 12

Groen

In het bronsgroen eikenhout klopten enige harten afgelopen vrijdag wat sneller voor het (inmiddels niet meer noodlijdende) weekblad De Groene Amsterdammer. Een benefietavond, georganiseerd door enkele solidaire Maastrichtse, met veel gezellige muziek en observaties over de hypocrisie van de 'linkse' pers. En hoe chic het staat om met een Groene in je jaszak over het Vrijthof te slenteren.

paarltjes

Masseren kun je leren. Vier dinsdagavonden f 80,00 (studenten f40,00, Info: Otto 613575, Luuk 630626.

Jouw leven is jouw creatie, creëer 't goed. Lezing: The art of living; woensdag 11 november 20.00 uur. Hoofdgebouw kamer 200. Luuk 630626.

Exclusieve franse horoscoop: 8 pagina's, tekst, uniek dus! Prijs f 50,00.

Nieuw: trainingscentrum Maastricht. Trainingen voor lichaam en geest. 14-15 Nov.: eerste training: meesterweekend, over de kracht van creatief denken, maak je leven optimaal. Geniet. Info: Luuk 630626, Otto 613575.

Toneelspelen: Alles is Drama heeft nog plaats voor 4 spelers in een korte eenakter van Slavomir Mrotzek. Belangstelling? Kom dan maandag 9 november om half acht naar de KOKO-kroeg. KOKO-lidmaatschap of toneel ervaring zijn niet verplicht.

Te koop: Philips Bandrecorder, stereo met ingebouwde versterker en boxen. Prijs f 45,00. Tevens 4 nieuwe Scotch-tapes, prijs f 7,50 per stuk. Tel. 888109, kamer 1070 (Hoofdgebouw).

Gevraagd: GASTGEZINNEN in Maastricht (bij voorkeur in het centrum) voor studenten, leden van het Nederlands Studenten Orkest op maandag 18 januari a.s. Op hun toernee door Nederland geven zij die avond een Concert in Maastricht in het Staargebouw. De opbrengst komt ten goede aan de gehandicapte medestudent. Opgave logeeradressen graag spoedig bij: Ellen de Krom-van Hezik, tel. 04406-41569.

Gratis afhalen: bruin 2-zitsbankje, moet een beetje opgeknapt worden. Te bevragen St. Antoniuslaan 62, bovenste bel.

Te koop aangeboden: wit, stalen, 1 persoonsbed en matras, keukentafel en 2 stoelen (blauw), stalen rek. Tegen elk aannemelijk bod. Tel. 252869.

Bod gevraagd op: Nikon FM-body. Als nieuw te eigeenaar. Akai cassetdeck GX-A-5. 8 Maanden garantie. Wegens omstandigheden. Tel. 252869.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar: 04950-24354.

Prachtig Sint-Nicolaas en Pietkostuums aangeboden. Zo goed als nieuw. Inclusief alle accessoires zoals staf, baard, handschoenen etc. Winkelwaarde bedraagt 2x zoveel. Tel. 614510.

Opklapbaar logeerbed op wiertjes aangeboden. Inclusief matras f 40,00. Tel. 614510.

Gezocht hulp in de huishouding. 4 Uur per week. Reacties via tel. nr. 431484 in Maastricht.

Groepje 2e jaars G.W. studenten vragen met spoed bijles voor statistiek, uiteraard tegen vergoeding. Tel. 043-634186.

Te koop aangeboden: Blanpain, "National Health Insurance and health resources" en Garner, "The National Health System". Tel. 043-888113.

Te koop gevraagd, handzame spiegelreflexcamara. Liefst met automatische en handinstelbare belichtingstijd. Carlijn Kraakman, Tafelstraat 24 Maastricht, tel. 252146.

Heb je een werkstuk of proefschrift uit te typen, bel dan: Mevr. Lardenoye tel. 479851.

Te huur voor kortere of langere termijn onze vakantiebungalow in Zuid-Limburg. Prachtig geheel vrij gelegen, voorzien van alle comfort. Inl. 01711-11577. Inl. tussen 10.00-11.00 uur 's ochtends.

2 Kamer studio van 4 x 4 m met badkamer en keuken, warm/koud water en cv, excl. f 550,00 voor 2 personen voor 1 persoon prijs n.o.t.k. Tweede studio binnenkort klaar, 6 x 8 m. Te bezichtigen. Bellen 's ochtends of 's avonds. Berenhofstraat 6 te Veldwezelt, tel. 011-714013/zondags 016-477363.

Medewerker zoekt kamer in of nabij centrum. Max. huur f 450,00. Tel. 888804.

Hoi, ik heet Esther, ben 20 jaar, studeer gezondheidswetenschappen en wil nu eindelijk wel eens een kamer! Liefst in het centrum van Maastricht. Huur pl. min. f 300,00. Bel: 04406-12351.

Student(e) gevraagd om bijles scheikunde te geven aan 5 HAVO-leerling. Omgeving Beek. Tel. 04402-79438.

Te koop: 2 CV6 bouwjaar okt. '79. APK mei '88, vraagprijs f 1250,00. Tel. 634322 (bellen na 11.00 uur).

Groepje 2e Jaars G.W. studenten vragen met spoed bijles voor statistiek, uiteraard tegen vergoeding. Tel. 043-634186.

Video-avonden Circumflex, ma 9 nov: Flodder. Ma 16 nov: The day after. In de kelder van CF, Bernardusstraat 12.

Prof. Dr. Milio (University of North Carolina, U.S.A.) is de grondlegger van de 'Health Promotion'-gedachte. Deze gedachte wordt inmiddels door de Wereldgezondheidsorganisatie gebruikt als leidraad bij totstandkoming en ondersteuning van gezondheidsbeleid in vele landen.

Zij brengt van 9-13 november een bezoek aan Maastricht. Ten gelegenheid daarvan organiseren wij een

HEALTH PROMOTION WEEK

Raamprogramma:

- wo 11 nov.** Workshop voor categorale instituties en beleidsorganen 'Health Promotion in de praktijk'.
- do 12 nov.** College 'Health Promotion & Healthy Public Policy', 9.30 uur, k. 1302 Oud Gouvernement.
- do 12 nov.** Workshop voor medewerkers en studenten 'Feasibility of Healthy Public Policy'.

Intekening voor de tweede workshop is nog mogelijk, evenals het maken van afspraken met prof. Nancy Milio. Neem daartoe contact op met: Evelyne de Leeuw, tel. 887777 tst 309, Secretariaat GVO, tel. 887777 tst 334.

Documentatiepakketjes over werk en persoon van Nancy Milio zijn op aanvraag beschikbaar.

boeken in heel linnen in leer met goudopdruk in perkament

maar ook stencils, proefschriften, e.d.

handboekbinderij arno lipsch

hunnenvweg 41
6224 jp maastricht
tel. 043-625889
als u vakwerk op prijs stelt

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 316, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Telefoon: 043-888468. (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff
Ton Hameleers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Johan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hameleers
Evelyne de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paarltjes): Yvonne Stevens, tel. 043-624938, werkdagen bereikbaar na 18.00 uur. Tarieven op aanvraag.

Paarltjes
Paarltjes opgeven bij de redactie. Voor medewerkers en studenten gratis, anderen f 7,50. Paarltjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden f 25,00 (max. 50 woorden).

Mededelingen
Mededelingen voor de mededelingenpagina's doorgeven aan Frank Speet, Dienst Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), Univers (Tilburg), Cursor (Eindhoven), Universiteitsblad Twente, KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitskrant Groningen en het Wageningse Universiteitsblad

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Esther Hageman.

CCV-KREATIEF CENTRUM

CVV-Kreatief Centrum organiseert dit najaar een aantal projecten die erop gericht zijn deelnemers via een kortlopende maar intensieve cursus grondig kennis te laten maken met actuele aspecten van de kunstzinnige vorming.

KOSTUUMS MAKEN DE ROL?

Een weekend spelen in kostuums uit verschillende tijden. 13-14-15 november. Zonder CJP f 60,-; met f 40,-.

KREATIEF SCHRIJVEN VANUIT VERSCHILLENDE INSPIRATIEBRONNEN

Geuren, kleuren en muziek dienen als startpunt. Ook aan het grafisch schrijven wordt aandacht besteed. 13-14-15 november. Zonder CJP f 60,-; met f 40,-.

Geïnteresseerd? Meld je telefonisch aan bij CCV 043-251951*. Hoofdgebouw: Herbenusstraat 89 te Maastricht.

MADE IN MAASTRICHT

ECONOMIE GENEESKUNDE GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

BOEKHANDEL Bergmans

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

COMPUTERFIRMA OLIVETTI IN OPSpraak

Aan de Katholieke Universiteit Brabant in Tilburg is ophef ontstaan over de belangen van de Italiaanse computerfirma Olivetti in Zuid-Afrika. De universiteit heeft zonder van deze informatie op de hoogte te zijn een contract met Olivetti afgesloten voor de levering van personal computers en printers tegen gereduceerde prijs. Daarbij zijn tevens afspraken gemaakt voor het onderhoud in de komende drie jaar. In de universiteitsraad zullen vragen over de kwestie worden gesteld. Dit meldt het Tilburgs universiteitsblad *Univers*.

De informatie over de belangen van het Italiaanse bedrijf in Zuid-Afrika komt van een Italiaans informatiecentrum en het Nederlandse Komitee Zuidelijk Afrika. Olivetti heeft in Zuid-Afrika vestigingen met tezamen rond de 700 werknemers. Tevens beheert het bedrijf daar 30% van de markt voor personal computers, aldus *Univers*.

Bij de Rijksuniversiteit Limburg zijn, in tegenstelling tot de praktijk bij de meeste andere universiteiten, nooit langlopende contracten gesloten met computerfirma's. Het rekencentrum/DIV heeft de computer van Olivetti wel uitgeroepen tot een van de vier standaardapparaten, naast die van IBM, Apple (Macintosh) en Dec (Rainbow, Decmate). Olivetti heeft verreweg het grootste aandeel binnen de RL. Van haar pc's zijn er inmiddels ongeveer 250 aangekocht.

Bij de economische faculteit en haar medewerkers bevindt zich een groot aantal kleine computers die geleverd zijn door de firma Océ van der Grinten. Samen met een gerin-

gere afname bij de rechten- en de medische faculteit zijn dit jaar circa 150 pc's geleverd. Hoewel zij de benaming Océ 8200 dragen gaat het hier in feite om de Olivetti M24. Volgens Dirk Tempelaar, die zich binnen de faculteit met de automatisering heeft beziggehouden, is de aankoop van deze apparatuur een eenmalige aangelegenheid geweest, waarbij geen afspraken zijn gemaakt om op langere termijn pc's af te nemen. Evenmin zijn er gewone onderhoudscontracten gesloten. Océ neemt wel het onderhoud voor zijn rekening waar het gaat om het netwerk-gedeelte van de apparatuur; de pc's bij de economische faculteit zijn deels gekoppeld tot een groter netwerk. Voor Océ zijn de gewone personal computers een secundair onderdeel van het dienstenpakket. Océ levert de Olivetti-pc's om zijn klanten tevreden te stellen die bij automatisering niet alleen grotere netwerken, maar ook gewone pc's willen aanschaffen. Volgens een woordvoerder van het bedrijf is Océ louter klant van Olivetti en be-

staat er geen enkele juridische binding.

Océ zelf heeft volgens een boekje "Nederlands aandeel in Apartheid", dat onlangs is uitgegeven door de Anti Apartheidsbeweging Nederland en de FNV, eveneens belangen in Zuid-Afrika. Het bedrijf heeft daar een dochteronderneming genaamd OSA Holdings Ltd, in Johannesburg. Hier werken 1025 mensen, waarvan 550 zwarten. Met zwarte vakbonden bestaan erkenningsovereenkomsten. De laatste tien jaar heeft Océ geen nieuwe investeringen in het land gedaan. De woordvoerder van Océ, die de juistheid van deze informatie bevestigd, doet geen mededelingen over de aard van de werkzaamheden van de Zuid-Afrikaanse dochteronderneming. Zij zouden in ieder geval niet op het hoofdterrein van Océ (copiers en office automation) liggen.

Wammes Bos

WEINIG HOOP VOOR VROUWEN

"Het is wel mooi dat in het Hoger Onderwijs- en Onderzoeksplan (HOOP) de vele gegevens zijn uitgesplitst naar mannen en vrouwen, maar wat in de emancipatieplannen van de overheid ontbreekt is een visie". Dat schrijft de Vereniging van Vrouwen met een Academische Opleiding (VVAO) in een twee weken geleden verschenen reactie. De VVAO is, met 4500 leden, vertegenwoordiger van zo'n tien procent van alle afgestudeerde vrouwen. Deetman laat zich te zeer leiden door financiële grenzen, vindt de VVAO. Zijn visie dat de eerste fase een zaak voor de overheid is maar de tweede meer een zaak van privaat belang noemt de vrouwenclub "arbitrair en onjuist".

De minister moet ervoor zorgen dat mannen en vrouwen in het totale pakket hoger onderwijs gelijke kansen krijgen. Ga je enkel uit van de kosten van hoger onderwijs dan houd je de scheve (getals)verhouding tussen mannen en vrouwen in stand. Hoe scheef die verhouding is toonde de VVAO dit voorjaar aan, toen de organisatie met het rapport 'Doorstuderen' kwam. Daaruit bleek dat vrouwen weliswaar vaker een eerste fase-opleiding doen, maar nauwelijks doorstromen naar de tweede fase, (hoofd)docentschappen, laat staan naar het hooglerarschap. Dat rapport scoorde in zoverre aardig, dat het bronnenmateriaal werd voor het HOOP. Dat zegt iets over het toenemende belang van de VVAO.

Nu bevat het HOOP wel de wens dat de helft van de studenten vrouw zou zijn, maar dat hoeft pas in 2005. Dat is te laat, vindt de VVAO. De VVAO wil nauwkeurige streefcij-

fers voor 1995, en dan niet alleen voor studenten, maar ook voor aio's en docentenplaatsen. Bovendien geeft Deetman de universiteiten volgens de VVAO te veel vrijheid om zelf te bepalen of ze positieve acties in hun ontwikkelingsplannen opnemen, of niet. Campagnes als Kies Exact' vindt de VVAO op zich niet slecht, maar daarnaast is onderzoek nodig of de bèta-cultuur niet bij uitstek een mannencultuur is. Bovendien, zo zegt drs. A. Verbiest - de schrijfster van de reactie op het HOOP -: "Het is niet zonder meer emancipatoir als meisjes 'andere' mogelijkheden krijgen. Je kunt pas spreken van emancipatie als ze 'meer' mogelijkheden krijgen.

Ook over het plan om het collegegeld te koppelen aan de inschrijvingsduur is de VVAO negatief: dat zal vrouwelijke studenten afschrikken. Vrouwen die een gezin combineren met een studie zullen hun tijd

al opgebruiken voor de eerste fase, en houden geen punten' over voor de tweede. Vrouwen die eerst kinderen grootbrengen en daarna hun (inmiddels verouderde) kennis willen oprispen zullen de volledige kosten van bijvoorbeeld een beroepsopleiding niet kunnen opbrengen.

En wat geldt voor de beroepsopleidingen ziet de VVAO ook gebeuren met de aio-plaatsen: daar blijken vrouwen minder vaak aangenomen te worden dan mannen. Zo er dus een 'voucher' systeem komt, wil de VVAO dat dat met de specifieke positie van vrouwen rekening houdt. De vereniging vindt het ook opmerkelijk dat rendementcijfers in het HOOP niet zijn uitgesplitst naar sekse. De voorkeur die in het HOOP wordt uitgesproken voor jeugdige personeelsbestanden deelt de VVAO niet. Vrouwen komen immers vaak pas op latere leeftijd tot productiviteit, of onderbreken hun loopbaan om kinderen te krijgen. Dat in het HOOP niets staat over de speciale positie van vrouwelijke personeelsleden - bijvoorbeeld hun loopbaanbeleid - vindt de vereniging al evenmin terecht. Met andere woorden, de VVAO vindt dat het departement er wel moeite in steekt meer vrouwen naar het hoger onderwijs te trekken, maar dat het die moeite even later ook weer teniet doet. Voor het departement is emancipatie' op zich kennelijk geen waarde, concludeert de VVAO.

Esther Hageman/UP

Cijfers achter de Cijfers

Over het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) zijn al veel lovende woorden gesproken en geschreven. Het kerndocument kan worden getypeerd als een fraai en gedegen werkstuk, ook al kan men er op onderdelen andere meningen op na houden. Het deel met de titel "Feiten en Cijfers" is om meer dan een reden indrukwekkend. Het bevat een gigantische hoeveelheid cijfers over nagenoeg alle ondedelen van het hoger onderwijs.

Omdat de eigen instelling bij het lezen van dergelijke documenten bijna altijd een voorkeursbehandeling krijgt ging de aandacht uit naar een tweetal tabellen, waarin de ontwikkeling van de eerstejaars studenten uit het hoger onderwijs wordt onderverdeeld naar regio's. De gebruikte regio-indeling was hierbij als volgt: Noord-Oost: Groningen, Friesland, Drenthe & Overijssel Midden: Gelderland, Utrecht & Flevoland West: Noord- en Zuid-Holland Zuid: Zeeland, Noord-Brabant & Limburg Na enig simpel rekenwerk kon het volgende tabelletje worden samengesteld:

Tabel 1: Procentuele instroom per regio van eerstejaars studenten naar het HO.

W.O. H.B.O.	1984			1985		
	1984	1985	1986	1984	1985	1986
N.O.	13,6%	14,0%	14,3%	22,5%	22,6%	21,8%
Midden	26,5%	25,2%	24,4%	17,5%	17,7%	18,7%
West	48,7%	49,6%	49,7%	32,9%	33,6%	33,3%
Zuid	11,2%	11,3%	11,6%	27,1%	26,1%	26,2%

Relateert men deze gegevens aan de bevolking per regio, zoals die uit de CBS-gegevens over het jaar 1984 kunnen worden afgeleid, dan ontstaat het volgende beeld van over- en ondervertegenwoordiging.

Tabel 2: Over- en ondervertegenwoordiging van regio's bij instroom eerstejaars.

W.O. H.B.O.	1984			1985		
	1984	1985	1986	1984	1985	1986
N.O.	- 4,7%	- 4,3%	- 4,0%	+ 4,2%	+ 4,3%	+ 3,5%
Midden	+ 7,2%	+ 5,9%	+ 5,1%	- 1,8%	- 1,6%	- 0,6%
West	+19,9%	+11,8%	+11,9%	- 4,9%	- 4,2%	- 4,5%
Zuid	-13,4%	-13,3%	-13,0%	+ 2,5%	+ 1,5%	+ 1,6%

Dergelijke tabelletjes geven dan toch weer aanleiding tot de vraag, of de spreiding van instellingen van hoger onderwijs wellicht toch van invloed is op de feitelijke deelname daaraan. Blijkbaar heeft het toch zo zijn voordelen om dicht bij het vuur te zitten. Een evenredige verdeling is in ieder geval nog lang niet bereikt.

Wynand Wijnen

SHELL-TOPMAN ADVISEUR COLLEGE

In een opvallend interview in het dagblad De Limburger heeft dr.ir. Harrie Beckers, "baas van de wereldwijde Shell-research", een aantal pittige uitspraken gedaan over zijn bemoeienissen met de Rijksuniversiteit Limburg. Zo zou hij samen met gouverneur Kremers "de boel verneukt" hebben om het Riks, het Research instituut voor kennissystemen, naar Maastricht te krijgen. Andere universiteiten waren daarvoor eveneens in de race. Helaas wil Beckers niet uitleggen hoe hij te werk is gegaan, "want dan lukt het volgende keer niet meer". Rector Prof. dr. F. Bonke, vertegenwoordiger van de universiteit in het bestuur van het Riks, wil helemaal niet praten over de uitlatingen van Beckers, die er toch op zijn minst op duiden dat er enige onregelmatigheden hebben plaatsgevonden. Volgens hem is alles netjes verlopen.

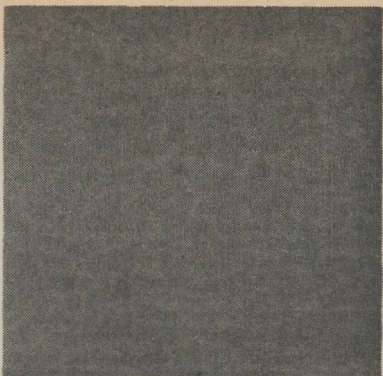
Beckers doet nog meer voor de RL. Zo zou hij door Kremers benaderd zijn om na te gaan welke groeimogelijkheden er zijn voor de universiteit. Maar ook over de aard van zijn werkzaamheden op dat vlak wil hij weinig kwijt.

Dat geldt niet voor de voorzitter van het college van bestuur, drs. L. Vredevoegd. "Beckers is op mijn

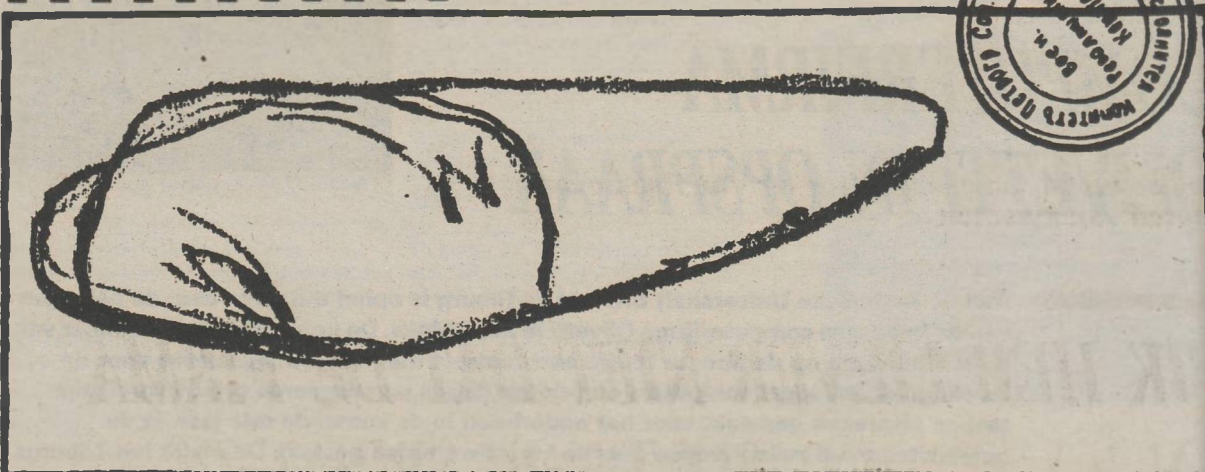
verzoek adviseur van het college geworden", verklaart deze. Hij is benaderd om advies te geven over de vraag hoe het vakgebied technologie aan de RL gestalte kan krijgen. In augustus heeft Beckers een gespreksronde gehad met enkele wetenschappers die zich reeds op dit gebied begeven, waaronder vertegenwoordigers van de vakgroep informatica bij algemene wetenschappen, prof. Rob Reneman (Hart- en vaatziekten), en prof. Luc Soete (Merit). Uitgaande van de 'witte plekken' in de Nederlandse wetenschappelijke wereld en van de sterke en zwakke kanten van de RL en haar omgeving, zal hij voorstellen doen. Duidelijk is reeds dat niet gepleit zal worden voor een eerste fase-opleiding, maar voor een hoogwaardige tweede fase. Mede op basis van de opvattingen van Beckers zijn passages over technologie in de strategienota van het college van bestuur verschenen.

Vredevoegd weet niet hoe lang het overigens onbetaalde adviseurschap van Beckers zal gaan duren.

Wammes Bos

DE KWAVL VAN RICHTER THE GORBATSHOW MUST GO ON & ON

GORBATSJOV
ZAG HET GAT IN DE MARKT
STAK ZIJN NEK UIT
BETRAD DE PERESTROIKAMER
EN HIEF
EEN GLAS NOST
(DE FILM IS BETER DAN HET BOEK)

Door Bart Brouwers.

Waardering

Een rechtenstudent, die zijn postdoctoraal in Amerika wil volgen, kan het best naar Harvard (Massachusetts) of Yale (Connecticut) gaan. Die twee universiteiten werden namelijk door de rectoren van 183 Law Schools als beste aangewezen in een onlangs gehouden enquête. Economen moeten voor het beste resultaat naar Stanford University (California), op de voet gevolgd door Harvard, terwijl geneeskunde-studenten zich met goed fatsoen alleen maar kunnen laten zien op (alweer) Harvard. De rectoren moesten zich in hun beoordeling richten op criteria als de kwaliteit van de faculteit, het gegeven onderwijsprogramma, hoe goed de studenten worden voorbereid op een professionele carrière en waar de afgestudeerden terecht komen (doen ze bijvoorbeeld na hun studie veel voor de bevordering van hun vak). Harvard was duidelijk het meest in tel. 92% van de ondervraagde rechten-rectoren noemde de opleiding bij de beste, 85% was de score bij de geneeskunde-faculteiten en 81% bij de Business-schools. Leuk is trouwens te zien dat met name het 'probleem georiënteerde' onderwijs op Harvard heel hoog werd gewaardeerd door de ondervraagden. Kleine tutorgroepjes in plaats van de klassieke massale hoorcolleges; case-studies en echte patiënten in plaats van dummies. Harvard heeft duidelijk een streepje voor vanwege de 'pioniersfunctie' die de universiteit bekleedt. Aangenomen worden is trouwens een hele kunst. Op Harvard is er voor een rechtenstudent ongeveer een kans van 1 op 10; iemand die medicijnen wil gaan doen aan de Stanford University heeft het nog moeilijker: slechts een van elke 25 pogingen werpt vruchten af, dat is slechts 4%. Natuurlijk helpt het als je slim bent, want een toelatingsexamen is de de belangrijkste toetsing voorafgaand aan een studie aan een Amerikaanse Universiteit. (US News & World Report)

Bemoeizucht

"Het wordt hoog tijd dat de universiteiten gevrijwaard worden van nieuwe ingrepen, reorganisaties en overheidsbemoeizucht." Dat zei prof. dr. Balkenstein afgelopen vrijdag in zijn afscheidsrede aan de Technische Universiteit Eindhoven. "Als we er niet in slagen al onze universiteiten meer zelfstandig te maken dan is de tijd nabij dat de goede Nederlandse studenten en docenten naar het buitenland trekken", voegde hij er nog aan toe. Volgens Balkenstein lag het allemaal aan de democratiseringsgolf in het begin van de jaren zeventig. De gevolgen daarvan zijn in een zin weer te geven, aldus de scheidende hoogleraar: "Inspraak zonder inzicht leidt tot Uitspraak zonder uitzicht." Kortom, de democratisering leidde tot ondeskundigheid in allerlei commissies. "In een klap verdween elke vorm van slagvaardigheid die de universiteiten voordien kenmerkte." De hoogleraar Technische Bedrijfsvoering zal waarschijnlijk niet direct opgevolgd worden.

Afgekeurd

De Nederlandse bisschoppenconferentie heeft de aanstelling van twee theologen aan de Katholieke Universiteit Nijmegen afgekeurd. Volgens de bijzondere regeling van de theologische faculteit van de KUN moeten de bisschoppen altijd eerst hun goedkeuring hechten aan de benoeming van medewerkers. Een reden voor de weigering hebben de bisschoppen trouwens niet gegeven.

Binnen de faculteit wordt aangenomen dat het lidmaatschap van de Gereformeerde Kerken in Nederland van de een, en de activiteiten binnen de progressieve vleugel van de Katholieke Kerk van de ander, de aanleiding vormden. De theologische faculteit heeft grote moeite met het besluit van de bisschoppen en heeft ze gevraagd een en ander toe te lichten. "Er dreigt een onwerkbaar situatie", aldus de decaan van de faculteit. Het is niet de eerste keer dat de bisschoppen ingrijpen. Begin dit jaar werd een priester niet herbenoemd omdat deze samenwoonde met een vrouw en in 1978 werd de aanstelling van een gehuwde priester afgekeurd. (De Gelderlander)

Marktconform

Jarenlang heeft het bedrijfsleven vergeefs lopen schreeuwen dat het onderwijs niet goed aansloot op de arbeidsmarkt. Nu lijkt een omgekeerde situatie te ontstaan. De moderne student gedraagt zich zo marktconform, dat er straks geen behoorlijke alfa-wetenschapper meer te vinden is. Een studiepakket is tegenwoordig pas goed als je er in het bedrijfsleven mee uit de voeten

kunt. De opleidingen Bedrijfskunde, Economie en Rechten worden dan ook overspoeld door studenten 'die weten wat ze willen': snel rijk worden. Overal in het land komen ook commerciële opleidingen van de grond, vaak verbonden aan een universiteit. De kosten kunnen openlopen tot ongeveer een ton, maar daarna is je kostje ook wel gekocht.

Ook prof. dr. Wil Albeda (momenteel de voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Rege-

ringsbeleid) heeft het gemerkt: "Bedrijfskunde is de Sociologie van de jaren tachtig". Ook de Utrechtse onderwijskundige prof. dr. Nan Dodde is niet blij met de ontwikkeling. "Het is een modeverschijnsel. In de geschiedenis van het onderwijs zien we wel vaker van dit soort golfbewegingen. Die aberraties gaan vanzelf weer over. Ik ben ervan overtuigd dat deze gerichte academische management-opleidingen zichzelf na verloop van tijd zullen opblazen". (Man)

MODERN HEIDENDOM

"Bij den titel van dit werkje" ('Echtgenoot en moeder in het moderne heidendom')... "past ten gerieve der lezers en lezeressen, een korte verklaring. In enkele woorden samengevat, luidt het uit te werken program aldus: "Aantoonen, hoe de schoonklinkende theorieën van het moderne Heidendom praktisch, tot in haar uiterste gevolgtrekkingen doorgevoerd, leiden tot vernedering en verlaging der vrouw.

Het eenvoudig werkje is gericht tegen twee stroomingen der Vrouwenemancipatie, het Socialisme en het meer deftige Individualisme, dat zoo'n opgang maakt in de moderne, opvoedkundige(!) wereld; aldus Pater Fr. Constantinus in 1915 die namens de R.K. Kerk de theorieën van het opkomende Socialisme en Individualisme met onlogische en vergezochte argumenten de kop tracht in te drukken.

De socialistische leuze 'Leve de Vrijheid, Leve de Gelijkheid' heeft volgens de pater geduchte consequenties voor de vrouw. Zo zou ze bevrijd moeten worden van het 'mannelijk gezag in 't huisgezin'. Hier ligt een groot gevaar op de loer: "De man zal geen gezag meer voeren, noch over zijne vrouw, noch over zijne kinderen. Naast hem zal de vrouw staan als volkomen gelijke. En me dunkt het Socialisme te aanschouwen, het hoofd in den nek met een medelijdend lachje om den lippen, met diepe verachting neerziende op de R.K. Kerk, die zich ervoor wacht, zulke radicale vrijheidsideeën te huldigen".

Constantinus stelt dat de man automatisch het gezinshoofd moet zijn, nodig om ruzies te beslechten. Bovendien is er volgens hem geen enkel volk in de geschiedenis aan te wijzen waar de vrouw meer of gelijke rechten dan de man werden toegekend. Discussie gesloten.

De vrouw zou ook moeten worden bevrijd van de knelende huwelijksband en dit wordt door de Individualisten dan gepropageerd als "vrije liefde". Onze pater citeert een aanhanger van deze stroming: "Waar deze (vrije) liefde ontbreekt, is het huwelijk immoreel" - heeft dus geen recht van bestaan... Noch de burgerlij-

rode oren

bezig te zien met hare kinderen; haar des morgens te zien bidden te zamen met haar kind, in eene taal, die alleen eene moeder spreken kan en daarom door het kind begrepen wordt: wie kent ze niet die schoone morgen- en avondgebedjes door Corry Uytendoorne verzameld en gewijd aan haar "eerste kindje."')

"Heer ik draag
U op vandaag
Al is het klein van waarde
Wat ik ken,
Wat ik ben,
En wat ik heb op aarde
Ik wil door U,
Voortaan voor U
Altijd het hoogste eeren,
Wat Gij gebiedt
En anders niet
Gebruiken of onthieren."

Hoe schoon, wanneer de moeder na een zorgvollen dag de laatste gedachten van het kind nog op den hemel vestigt en met haar kleine bidt:

"Lieve Jezus, ik ga rusten
Bij mijn bedje houd de wacht.

1) "Kinder-, Morgen- en Avondgebedjes" door C. Uytendoorne. N. V. R. K. Boekcentrale, Amsterdam. - Een zeer schoon werkje ten zeerste onze Roomsche moeders aanbevelen. Plaats tegenover de edele moederzaak, het Ironsteltzoo, door Dr. Toulouse onlangs nog aanbevolen in "La vie nouvelle" en men kan zich meer en meer ervan overtuigen dat het barbarisme van 't moderne Heidendom geen grenzen meer kent, geen rechten eerbiedigt.

ke wet, noch de priester kunnen er iets aan toevoegen, m.a.w. zinnelijke liefde is de eenige band... " De Franciscaan geeft nog "een enkel staaltje dezer modernen moraal".

"Een andere madame bespeelt hetzelfde valsche harmonium, en boven deze modern-godsdienstige koraalmuziek gilt haar draaiorgelachtige stem: 'Ohne Geschlechtsleben is der Mensch unfertig oder verkummert'. Wie ziet en begrijpt niet dat niet zozeer de man, maar veeleer de vrouw het slachtoffer wordt ener wispelturige passie?"

Constantinus is tevens de roep om bevrijding van de last der kinderzegen tegengekomen. Dus krijgen de Neo-Malthusianen (voorstanders van geboortenbeperking) ervan langs. "Ook om een andere reden raadt de Individualist de oonteerdende praktijken van het N.M. aan. Uit de twee rechten van de vrouw (vrije liefde en emanciperende werkzaamheden op politiek en sociaal terrein) ontstaat volgens het Individualisme voor vele vrouwen een tragisch conflict: de zorg voor haar kroost is nadelig voor haar wetenschappelijke, socialen en politieke arbeid. En de conclusie!... Preventieve Techniek. Had Goethe nu zijn Faust geschreven, hij zou hem in den mond gelegd, niet 'das ewig Weibliche', maar 'das ewig Technische' trekt ons aan". Kleine rijke gezinnen zijn volgens Constantinus een potentiële bron voor zedenverval:

"En dan...dan gebeurt het zeer dikwijls dat onder invloed van die gedachte "we zijn maar alleen" de jongelui zich gaan overgeven aan sport en vermakelijkheden, aan sigaartjes rooken, likeurtjes drinken...

En als de vrouw dan toch kinderen krijgt, zou ze volgens de moderne stromingen bevrijd moeten worden van de opvoeding van de kinderen. Deze gedachten-gang berust op het verheerlijken van de alternatieve opvoeding, die door Constantinus echter in het belachelijk wordt getrokken.

Matthé Ribbens

Leidse wetenschapsonderzoeker Van Raan over het meten van kwaliteit

"IK HEB LIEVER NIET DAT DE FIRMA IN 't VELD ER BOVENOP SPRINGT"

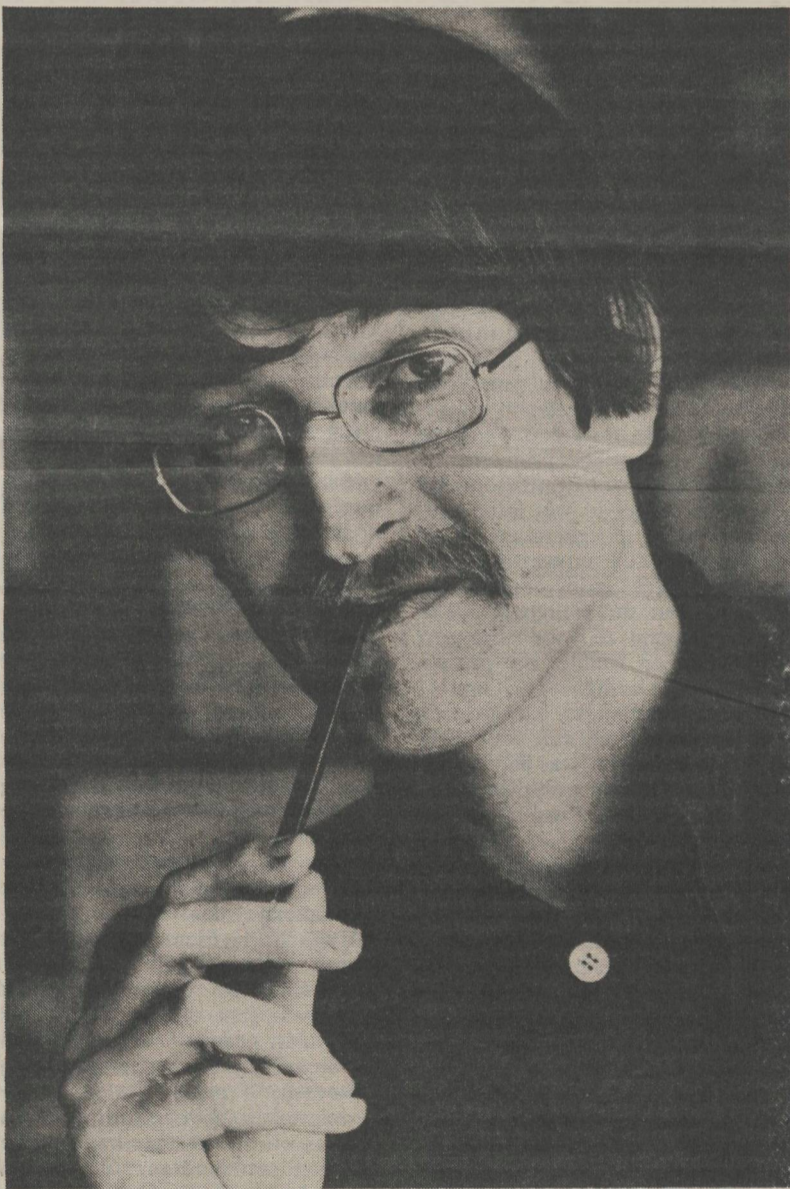
Er blijkt niet aan te ontkomen: universiteiten, faculteiten, vakgroepen, ja zelfs individuele onderzoekers moeten zich meer en meer naar buiten toe verdedigen. Vooral om uit te leggen dat ze het (vele) geld dat hen toegeschoven wordt wel waard zijn, en dat ze dus echt goed onderzoek doen. Maar hoe bewijs je dat? Hoe valt kwaliteit te meten? Veel verschillende methoden zijn er niet. Ruwweg zijn er twee varianten: of je laat deskundige vakbroeders iets over de kwaliteit van hun collega's zeggen, of je zoekt naar objectievere maatstaven, zoals publikaties en citaties. Achterliggende gedachte: wie veel publiceert in gerenommeerde tijdschriften en vervolgens veel wordt aangehaald door anderen, levert kwaliteit. Het ontwikkelen van dergelijke criteria is het werk van dr. A.F.J. van Raan, Leids wetenschapsonderzoeker. Hij mocht vorige week vrijdag aan geïnteresseerde faculteitsbestuurders in Maastricht uitleggen hoe de vork in de steel zit.

In Nederland is het vooral het systeem van voorwaardelijke financiering van onderzoek, waarbij fondsen pas ter beschikking worden gesteld als externe deskundigen zich over het onderzoeksprogramma hebben gebogen, dat de discussie over kwaliteitsmeting heeft aangejaagd. Ook verkenningscommissies, door minister Deetman ingezet om krimp- en groeimaatregelen voor te bereiden en in de toekomst vast onderdeel van het universitaire leven, bedienen zich van het soort methoden dat Van Raan poogt te perfectioneren. "Maar", zegt Van Raan, "ik ben er niet zo gelukkig mee als onze aanpak wordt gebruikt door de firma In 't Veld en Co. Zelf zie ik er de meeste toekomst voor in verband met het onderzoeksmanagement, dichtbij de werkvloer. Ik weet zelfs niet of het wel zo geschikt is om het facultaire onderzoeksbeleid te richten, ik denk eigenlijk van niet".

De methode waar Van Raan zich in Leiden op geworpen heeft noemt men de bibliometrische. Die onderzoekt de aantallen publikaties van bijvoorbeeld een vakgroep (de output) in wetenschappelijke tijdschriften en de impact daarvan, de keren dat deze publikaties elders worden aangehaald: de citaties. Een combinatie van de uitkomsten moet indicatoren voor wetenschappelijke prestaties opleveren. In een "indicatorenproject" bij twee grote Leidse faculteiten, die van de geneeskunde en van wiskunde en natuurwetenschappen, heeft Van Raan over de periode 1970-1983 de publikaties in internationale tijdschriften en verwijzingen daarnaar verwerkt. In samenspraak met onderzoeksgroepen, faculteitsbesturen en wetenschapscommissies is vervolgens de waarde van deze methode beoordeeld. Echte unanimiteit werd niet bereikt. Groepen die minder gunstig uit de bus rolden hadden begrijpelijkerwijs meer bezwaren dan andere, maar over het algemeen was er wel oog voor de mogelijkheden van het systeem. Mits prudent gebruikt en in samenhang met andere manieren van kwaliteitsbeoordeling, kan het een belangrijk hulpmiddel vormen, zo luidde de conclusie.

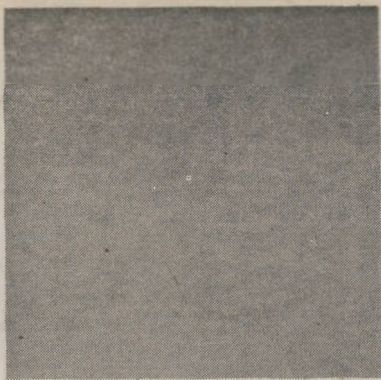
Peer review

Een van de aardige uitkomsten van het project was, dat de gevolgtrek-

Dr. A.F.J. van Raan: niemand kan tegenhouden dat er misbruik wordt gemaakt (foto Klaas Koppe)

kingen op basis van de bibliometrische aanpak nauwelijks afweken van de meningen die deskundigen reeds hadden ingenomen. Meestal wist men al dat een bepaalde onderzoeksgroep niet meer zo goed functioneerde, en gaf de bibliometrie daar de onderbouwing van in koele cijfers. Omgekeerd gebeurde hetzelfde. Betekent dit dat de aloude "peer review", het beoordelen door vakgenoten, zijn waarde door een concurrerende methode nog eens bevestigd ziet, waarmee de nieuwlichterij van Van Raan en zijn colle-

benden zijn." Bovendien heeft zijn benadering ook voordelen boven de peer review. "Door wat langere periodes te analyseren (wij stellen minimaal acht jaar voor), kan er een inzicht in trends worden opgebouwd. Daarnaast biedt zij de mogelijkheid de prestaties van onderzochte groepen te vergelijken met die van andere, ook internationaal."

Van Raan ontkent niet dat er legio bezwaren zijn ingebracht tegen de bibliometrie, waarvan vele ongetwijfeld geldig zijn. Om te beginnen is daar natuurlijk de vraag of er wel gemeten wordt wat men wil meten. Is het belangrijkste medium voor het naar buiten brengen van wetenschappelijke resultaten wel het internationale tijdschriftencircuit? Voor beta-wetenschappen bestaat daar ongeveer consensus over, maar in de alfa- of gammahoek ligt dat al een stuk moeilijker. Een zeer waardevol onderzoek naar de sociale structuur van immigratiewijken in de randstad, of naar de eigenaardigheden van de lokale politiek in Limburg, zal niet gauw de internationale bladen halen. Het is dus van vitaal belang dat er binnen de discipline geen verschil van mening bestaat over de manier waarop wetenschappelijke prestaties naar buiten komen. Dat omvat dus ook de meningen over de tijdschriften die voor het vakgebied relevant zijn.

Einstein

Verder zijn er tal van verschijnselen in de wetenschappelijke wereld die de citatie-analyse kunnen vertekenen. Van Raan somt er een aantal op. Het Mendel-syndroom: belangrijke inzichten worden niet erkend door de vakgenoten en dus niet aangehaald in de literatuur. Het Einstein-syndroom: de man is zo baanbrekend geweest, en zo beroemd, dat niemand meer de moeite neemt om zijn werk aan te halen. Omgekeerd is er het Lowry-effect: ook zijn werk was baanbrekend, maar beperkter. Hij beschreef een manier om eiwitten te bepalen, en iedereen die zich met die materie bezighoudt moet, voordat hij verder gaat, eerst aangeven welke methode hij hanteert, die van Lowry of een andere. Dat levert dus veel citaties op. Dan zijn er de wetenschappers die pas naar buiten willen treden met hun resultaten als ze het gehele denk- en onderzoekstraject hebben afgelegd, en geen minuut eerder. De filosoof Wittgenstein was zo'n man die weinig publiceerde, maar uiteindelijk toch een enorme invloed op zijn vakgebied had. Nu kan voor dit soort gevallen nog wel met enig recht worden volgehouden dat ze uitzonderlijk zijn, en daarom geen echt systematische afwijkingen in het beeld zullen opleveren. Maar dat wordt anders als de inhoud van de aanhalingen in de overwegingen wordt betrokken. In principe speelt die namelijk in de citatie-analyse geen rol. De gegevens over publikaties en citaties die het Institute for Scientific Information (ISI) in Philadelphia levert, maken geen onderscheid. Het is dus heel goed mogelijk dat de publikatie van een onderzoeker door een collega in een ander tijdschrift met de grond gelijk wordt gemaakt, en deze aanhaling vervolgens meetelt om aan de eerste extra credits te geven in zijn citatiescore. Naast dit soort negatieve aanhalingen zijn er dan ook nog de oppervlakkige. En eigenlijk speelt op de achtergrond het probleem dat het heel moeilijk is om de relatieve waarde van de ene aanhaling tegenover de andere vast te stellen. Want, zegt ook Van Raan, iets als een negatieve citatie wil nog helemaal niet zeggen dat het aangehaalde artikel een geringe waarde had. In vakken als de psychologie en de sociologie woedt van tijd tot tijd een scholenstrijd. Juist om elkaars positie duidelijk af te

grenzen pleegt men elkaar veel aan te halen, al is dat niet altijd op de vriendelijkste manier.

Vriendjes

Problematischer wordt het als er bewuste publikatiestrategieën worden ontworpen. In de Verenigde Staten, waar men al langer met dit bijltje hakt (het publish or perish-syndroom) is een bekende techniek om een publikatie gewoon in stukken te hakken en in delen te publiceren. Ze tellen allemaal als output. Organiseer vervolgens een clubje bevriende vakgenoten en bespreek uitputtend elkaars werk: zie, de citatiescores vliegen omhoog. Bovendien, als niemand anders het doet kun je altijd jezelf nog citeren in een volgend artikel, hetgeen overigens niet illegitiem hoeft te zijn. Kortom, er zijn wel wat mogelijkheden om de resultaten van het soort onderzoek dat Van Raan doet naar je hand te zetten. De vraag is of dat onoplosbaar is. Van Raan denkt van niet. Voldoende ontwikkelde data-analytische technieken zouden erin kunnen voorzien. Het lijkt erop dat die oplossing (een verdere ontwikkeling van de analyse-techniek) überhaupt het panacee zal worden tegen de kwalen van de methode. Want, zoveel is wel duidelijk, kwantitatieve analyse is niet meer weg te denken. Uiteraard heeft de overheid er veel belangstelling voor. Zo is door het departement van onderwijs en wetenschappen aan Van Raan al eens aangeboden om zijn instituut te financieren; Van Raan heeft dat geweigerd, om principiële, maar ook om praktische redenen. Principieel vindt hij dat zijn onderzoek in samenspraak met de betrokken vakgroepen moet plaatsvinden, met als primair doel om het onderzoeksmanagement te verbeteren: de monitorfunctie. Daar moet de overheid buiten blijven. Praktisch gezien voelt hij er weinig voor zijn reputatie in de wetenschappelijke wereld op het spel te zetten door zich aan de overheid te verkopen; hij weet te goed hoe gevoelig zijn benadering nog ligt.

Keukenmes

Echter, ook Van Raan is er niet altijd bij als anderen met zijn methode aan de haal gaan. "Nee, niemand kan tegenhouden dat er misbruik wordt gemaakt, dat is waar. Het bekende keukenmes-effect: je hebt in de keuken een mes nodig, maar er zijn ook kleine kinderen in de buurt die er foute dingen mee kunnen doen. Dat is en blijft een probleem." Veel meer dan dringende waarschuwingen de wereld insturen schijnt niet mogelijk. Zo meldt Van Raan in een artikel over het Leidse indicatorenproject "dat er binnen de universiteit pogingen ondernomen zijn de door ons ontwikkelde indicatoren te gebruiken bij bevorderingsprocedures". Zonder "de grootst mogelijke aandacht voor achtergrondkennis" is dat een verkeerde werkwijze. Personeelsbeleid op centraal universitair of facultair niveau met uitkomsten van zijn methode staven is volgens Van Raan "een volstrekt onverantwoord gebruik van bibliometrische gegevens". Het wordt interessant om te bezien hoe lang hij zich de tovenaarsleeringen van het lijf zal weten te houden. Even interessant is het of zijn methode bredere toepassing zal vinden. Beduchtheid en reserve tegen Van Raans aanpak zijn er voldoende. Voorstellen om haar te perfectioneren en landelijk bij de bèta-wetenschappen toe te passen zijn tot nu toe gestrand op onwil in de VSNU. Ook de Maastrichtse toehoorders leken niet wild enthousiast.

Wammes Bos

Ontgroening in Diepenbeek: een traditie geassocieerd met vuiligheid

"JE WORDT EERST AFGEBROKEN, DAARNA VAN DE GROND AF OPGEBOUWD"

Iets meer dan twee weken geleden verscheen op de voorpagina van het Belang van Limburg (België) een schokkend bericht. Tijdens zijn ontgroening aan de Economische Hogeschool in Diepenbeek, dook eerstejaarsstudent Philip Jaspers uit Genk in een put met koeiemest en brak daarbij zijn nek. Het ongeval gebeurde toen hij de zogenaamde verspringproef uitvoerde. Hij sloeg met het hoofd -volgens sommige ooggetuigen- tegen een steen en bleef bewegingloos liggen. Aanvankelijk dacht men dat het om een licht ongeval ging en de ontgroening van de andere eerstejaars ging gewoon verder. Na zijn overbrenging naar het ziekenhuis stelden de artsen vast dat de jongen zijn vijfde halswervel had gebroken. De faculteitskring van de Economische Hogeschool had zich verzekerd tegen alle risico's tot een onbepaald bedrag."

Lonkend in sexy lingerie (foto's Michel Collet)

Ontgroenen en introductie zijn beide een kennismaking van de student met het studentenleven en pogen de vriendschapsband tussen de nieuwe studenten te verstevigen. Door de dramatische gebeurtenis in Diepenbeek (bij Hasselt) wordt het hele ontgroeningsproces weer eens ter discussie gesteld, waarbij de argumenten nut en nutteloosheid, mensonterend en studentikoos tegen elkaar worden uitgespeeld. Commentaar van enkele Belgische studenten op het gebeuren aan hun universiteit: Lieve: "Ik zag Philip zijn aanloop nemen. Hij sprong met zijn armen vooruit en dook midden in de kuil. Toen bleef hij roerloos liggen, met zijn gezicht in de drek. Een 'temmer' die hem langs voren had zien vallen, nam hem onder de oksels en de benen. Philip zei nog: 'ik kan mijn benen niet bewegen', maar telkens als hij sprak viel er mest uit zijn mond. En toen hebben ze zijn gezicht afgespoeld met een gieter." Volgens nog andere eerstejaars moesten ze voor de proeven nog een lepel zout op hun tong nemen en dan meteen een glas bier 'ad fundum' (in één teug) drinken. Moge-

lijk werd daarom, vlak voordat hij onder narcose ging, in het ziekenhuis nog zout uit Philip's mond gehaald. Kris: "Smerige opdrachten krijg je. Een eerstejaars moest zijn broek omlaag doen en werd daarna volgespoten met ketchup en olie. Bij alle proeven werd er trouwens duchtig op los geslagen door de zogenaamde temmers, die hiervoor kranten tot stokken gewikkeld hadden." De voorzitter van de economische faculteitskring oordeelt: "De mensen die tijdens een ontgroening uitroepen hoe vuil en smerig het allemaal wel is kun je rustig vergelijken met mensen die een sexboekje doorbladeren en op iedere bladzijde uitschreeuwen hoe schandelijk het wel is... en dan rustig het volgende blad omslaan."

Carnaval in Rio

De studenten van het Limburgs Universitair Centrum (LUC) te Diepenbeek zouden een week na de Economische Hogeschool hun ontgroening houden. Onder druk van de publieke opinie werd aan de universiteit een rondschrijven van de vice-rector verspreid waarin hij de studenten aanmaant zich eens ernstig te beraden over het verder organiseren van dit soort activiteiten. "Een traditie die in ongunstige zin evolueert moet niet ten koste van alles behouden blijven." Toch had de ontgroening op woensdagmiddag 28 oktober zoals gepland plaats op de grote markt van Hasselt. Wel hadden zo'n 30 tot 40% van de aangemelde eerstejaars het in laatste instantie nog laten afweten (hun inschrijfgeld van ongeveer 10 gulden aan de vereniging schenkend). Het gebeuren kreeg grote belangstelling van de plaatselijke pers en het publiek verscheen massaal. En volgens de omstanders viel het allemaal wel mee. Een mannelijk personeelslid van het LUC vindt het zelfs maar een slappe bedoening: "Doden zijn niet erg. Kijk maar naar het Carnaval in Rio, daar zijn jaarlijks meerdere doden maar er heerst een geweldige ambiance. Voor mijn part mogen er trouwens veel meer borsten getoond worden." Een student van de V.U. Amsterdam die toevallig op bezoek is vindt

het allemaal wel leuk. "De seksuele en fysieke aanpak zou moeten verdwijnen. Maar de studentenverenigingen zijn hier op de campus veel actiever dan in Nederland, waar je zelf contact moet zoeken." In een etalage zit een eerstejaars, uitgedost in lingerie, te lonken naar een andere eerstejaars buiten. De eigenaar van de zaak: Zolang het maar niet te vuil wordt is het allemaal best plezant. Wij blijven commercieel." Een eerstejaars die nu ontgroend wordt: "Je moet het gewoon meegevoelt hebben, maar de organisatie is niet alles... het gaat veel te traag, er ligt te weinig tempo in het geheel. Je moet je wel laten ontgroenen om op cantussen (biervangfeesten MC) aanwezig te mogen zijn." Een ander begrijpt het nut niet van de vuiligheid. "Die rommel mogen ze voor mijn part weglaten. Een traditie die geassocieerd is met vuiligheid... hmm." Een docent statistiek: "Ontgroenen heeft tegenwoordig niet veel meer om het lijf. Vroeger was het veel ludieker en dus ook grappiger. Het verkopen per opbod van de eerstejaars aan de ouderejaars die daardoor het ontgroeningsrecht verwerven is wel het meest mensonterende van alles." Een toeschouwer die het spektakel met een videocamera opneemt: "Het is gewoon fantastisch, mijn neefje loopt hier ergens tussen. Het is nu eenmaal traditie." De bankbediende van een filiaal aan de markt, waar in korte tijd meerdere schijnhold-ups gepleegd zullen worden (met bananen enz.): "Het is altijd hetzelfde, maar we zijn het gewend." Een man van middelbare leeftijd oordeelt tenslotte dat deze ontgroening ongeorganiseerd verloopt. "In principe zou een betere organisatie veel verhelpen, ik zou het dan ook kunnen goedkeuren. Acciden-ten kunnen altijd en overal gebeuren."

Kleinerig

Op de jonge Maastrichte universiteit is een ontgroening niet gebruikelijk, al willen enkelen de echte studententradities ook hier introduceren. Wel bestaat zoiets als kennismaking met de verenigingen (tijdens de introductie en de vereni-

Geblijndoekte eerstejaars, vastgebonden aan vuilnisbak hulpeloos achtergelaten

gings-introductie). De Kennis Makers Tijd (KMT) van Tragos geldt als de meest corporaal getinde versie. Dit jaar moesten de kandidaat-eerstejaarsleden onder andere over een met groene zeep ingesmeerde plasticbaan kruipen (in hun boxershorts). De verenigingen KOKO en Circumflex hebben hun eigen na-introductie. Vorig weekend ben ik met die van Circumflex meegevoerd, om als in België reeds ontgroende student de vergelijking te kunnen maken. Aan beide evenementen denk ik nu met veel plezier terug, maar ik zou niet nog eens willen ontgroend worden. De weekend-introductie zou ik daarentegen nog wel honderd keer willen overdoen. Het was een kennismaking van Maastricht 'met de student', waarbij we diverse opdrachten moesten vervullen. Een beetje geschiedenis, maar vooral samen handelen, en elkaar leren kennen. Facetten die ook bij ontgroening terugkomen maar nu geen vreemde bijmaak hebben. Een gezamenlijke slaapplek bevorderde de kennismaking nog meer en op zondag maakten we een uitstapje naar Luik. Ook hier werden geweldige vriendschappen gesloten, maar daarvoor was geen mensonterende vuilmakerij vereist, noch enige kleinering. We leefden op gelijke voet met de ouderejaars. Jacqueline van Circumflex: "We wilden dit jaar de introductie iets meer elan geven. Daarom hebben we de eerstejaars opdrachten laten uitvoeren. Vroeger was het meer kennismaken met elkaar. Samen uitgaan enzovoort, maar we wilden ook een band creëren. Vandaar die opdrachten, en die hebben duidelijk effect. We hebben zelf ook veel meer fun gehad. Het vernuft wordt aangescherpt en eerstejaars lopen over van originaliteit. Onze gok is een schot in de roos geweest."

Rituele inwijding

In Maastricht is de intro een verplicht onderdeel voor wie lid wil worden van de verenigingen. In Diepenbeek wordt je eerst lid en kun je vervolgens worden. Toch tonen de eerstejaars een grote belangstelling voor het traditionele gebeuren. Aan de oud-voorzitters van de

LUC'se faculteitskring 'Miezerik' voor de geneeskundige studenten, Stef en Johan, de vraag naar het waarom. Johan: "Bij het ontgroenen wordt je gekraakt tot op de grond, je leert je medemens beter kennen. Je medestudent is in dezelfde situatie als jij, even vuil, even 'naakt', alle statussymbolen zijn weg. Verder worden er ontzettend veel nieuwe vriendschappen gesloten." Stef: "Het is een eerste inleiding in het studentenleven. Je wordt eerst afgebroken, daarna van de grond af opgebouwd. Zo gaat het ook in je opleiding." Johan: "Ontgroenen moet, om je even echt te laten voelen wie je bent. Iedereen wordt van zijn voetstuk gehaald. Eerstejaars beseffen niet wat ze tegemoet gaan." Stef: "Iemand die ontgroend is heeft het ergste al meegemaakt, dus durven ze later wel meer. Ik zelf ben niet voor al die smurrie, ik hou meer van het ludieke." Volgens Gert, voorzitter van de Studenten Coördinatie Commissie, is de ontgroening een "rituele inwijding. Een essentiële stap naar het volwaardige student zijn. Een traditie zonder een echte grondslag." Over het nut moet hij wat langer nadenken: "Naar mijn eigen gevoel krijg je zo beter toegang tot de activiteiten, je bent immers volwaardiger." Dirk, voorzitter van LUC-Sportief: "De sociale druk is hier groot genoeg om je te laten ontgroenen, iedereen doet het immers. Ook ik ben ontgroend, om erbij te horen denk ik." Annik, de huidige voorzitter van 'miezerik': "Het moet gewoon, het is nu eenmaal een traditie." De ontgroeningsmiddag van het LUC verliep dit jaar overigens zonder noemenswaardige persoonlijke ongelukken. 's Avonds werd een groots feest gehouden waar de laatste restjes weerstand braken en vele nieuwe vriendschappen gesloten werden. De lucht rook naar de knoflook die overdag in de haren gesmeerd was. Een scheut parfum moest de geur verdoezelen. Tegen de vroege ochtend viel nog iemand van het balkon en brak een been. Maar 'accidenten' kunnen immers overal gebeuren !?

Michel Collet

Observ
Stud
W
O
De pl
onder
fors z
van z
Na die
elk re
dente
een v
duur
ontzie
van st
ken v
Een z
studer
ding
stroom
studie
La
"Ik
re
da
ler
Or
lij
hel
en
re
de
hei
ge
ma
lij
als
mi
er
vo
hel
ze
zo
dw
pe
verle
diefin
de pl
groep
sprog
leden
welke
doeld
uitzor
geling
een n
zes ja
maar
gegel
gulde
gulde
bepal
alle
1922
stopt

Studenten plannen acties tegen zesjaren-maatregel

WERKGROEP GAAN ALTERNATIEF VOOR OMSTREDEN PLANNEN BEDENKEN

Bijna twee maanden geleden presenteerde minister Deetman zijn onderwijsbegroting 1988. Het studeren na het zesde jaar wordt stukken duurder en een doorstroming van HBO-studenten naar het WO wordt daardoor ernstig belemmerd. Dat zijn de meest opvallende punten in het concept. Langzaam maar zeker lijken de consequenties die de plannen met zich meebrengen door te dringen tot diegenen die er de dupe van zullen worden; de studenten. De combinatie van de enorme chaos bij de studiefinanciering en de nieuwe plannen van de onderwijsminister zal de komende maanden een golf van protest teweeg brengen onder de studenten. Dat is althans het plan van de LSVB, de landelijke studentenvakbond. Als hoogtepunt staat een grote manifestatie op dinsdag 1 december in Amsterdam op het programma, want vanaf die dag bespreekt de Kamer de onderwijsbegroting. Begin januari, amper drieëneuhalf maand na de presentatie van het concept, wordt er dan door de Tweede Kamer gestemd. In Maastricht zijn acties voor donderdag negentien november in voorbereiding.

De plannen van de minister houden onder meer in dat het collegegeld fors zal toenemen als de studieduur van zes jaar overschreden wordt. Na die zes jaar vervalt ook nog eens elk recht op studiefinanciering. Studenten die al voor september 1987 een verlenging van inschrijvingsduur in hun bezit hebben worden ontzien. Zij mogen, met behoud van studiefinanciering, gebruik maken van de toegestane verlenging. Eenzelfde versoepeling geldt voor studenten die met een tweede opleiding bezig zijn, veelal doorgestroomde HBO-ers in het WO. Hun studietijd wordt nog met één jaar

Noodoplossing

Tot nu toe lijken de plannen ongemerkt aan de studenten voorbij te gaan. Het staat allemaal nog zo ver van hen af en zo'n vaart zal het wel niet lopen. Maar wie even verder kijkt zal ontdekken dat de gevolgen op korte termijn enorm zijn. Bestuursfuncties in raden en studentenverenigingen worden dan niet meer beloofd met de mogelijkheid van een half jaartje studieverlenging. Ook voor ziekte of zelfs zwangerschap worden geen uitzonderingen meer gemaakt. Veel desastreus zijn de maatregelen voor studenten die momenteel nog een HBO-opleiding volgen en eventueel ooit een universitaire studie willen doen. Na vier jaar HBO zijn er nog twee jaar WO te besteden. Daarna moet de betreffende student per jaar minstens drieduizend gulden collegegeld betalen en verder in zijn eigen levensonderhoud voorzien. Als noodoplossing voor de financiële problemen voor deze studenten stelt de minister jaarlijks vijftien miljoen gulden beschikbaar. Volgens Ageeth Bijl, studente aan de RL en lid van de LSVB, zou daarvan achtenzestigduizend gulden terecht komen in Maastricht. Momenteel zijn er, volgens de studentenadministratie, tweehonderd potentiële auditoren. Bij een eerlijke verdeling zou dus ieder auditor geholpen worden met driehonderdveertig gulden per jaar. Op landelijk niveau is al berekend dat slechts tien procent van de studenten, die in financiële nood komen, met die vijftien miljoen gulden gesteund kunnen worden. Elke universiteit mag zelf bepalen wie wel en wie niet in aanmerking komt voor deze aanvullende financiering.

Aan de RL zullen er vrijwel zeker problemen ontstaan bij de deeltijdstudie Verplegingswetenschappen, die uniek is voor Nederland. Een voltuigde HBO-opleiding is een eis om aan de studie deel te nemen, dus iedereen heeft er al minstens vier jaar studie opzitten. Voor één jaar deeltijdstudie rekent men tweederde inschrijvingsjaar. Dat betekent dat na drie jaar deeltijdstudie de toegestane zes jaar door iedereen verbruikt zijn. Het afsluitende vierde jaar kan dan alleen nog gevolgd worden als een collegegeld van vijfduizend gulden betaald wordt. Waarschijnlijk betekenen de plannen van Deetman dan ook het einde van de deeltijdstudie Verplegingswetenschappen.

Tom Kuiper, 28 jaar

"Ik heb zes jaar een HBO-opleiding gedaan, de NLO (nieuwe lerarenopleiding). Momenteel ben ik tweedejaars Beleid en Beheer. Als de plannen doorgaan ben ik in september '89 al negendejaars. Dat betekent vijfduizend gulden collegegeld en geen studiefinanciering. Tot nu toe heb ik steeds gedacht dat de soep wel niet zo heet gegeten zou worden als hij wordt opgediend en daar hoop ik nog altijd op. Maar anders? Ja, dan zit er niets anders op dan te stoppen. De ellende is dat ik met mijn HBO-opleiding een diploma en daarna nog een colloquium doctum moest hebben om een universitaire studie te kunnen volgen. Er was geen andere mogelijkheid om door te stromen."

Louis Boon, decaan van de faculteit Gezondheidswetenschappen: "Volgens mij was dit een moeilijk te verteren punt voor het parlement. Het is dan ook nog lang niet zeker dat dit onderdeel van het plan er ook werkelijk doorkomt. Hoewel de faculteit nog geen duidelijk standpunt ingenomen heeft, zijn we er van overtuigd dat het doorgaan van de plannen in deze vorm een ramp betekent voor iedereen die na zijn studie nog wil doorstuderen en dus ook voor de deeltijdstudie Verplegingswetenschappen."

Actie

Om alle inschrijfgegevens te controleren is de minister afhankelijk van de medewerking van de universiteiten. Volgens Theo Thijssen van de studentenadministratie bedraagt het aantal potentiële auditoren aan de RL momenteel tweehonderd en dat zal elk jaar verder toenemen. Het grootste gedeelte daarvan heeft een HBO-opleiding gedaan voordat met de universitaire studie werd begonnen. Is de universiteit van plan om de minister alle medewerking te verlenen bij de bepaling wie 'auditor' is en wie niet?

Thijssen: "Wij zijn verplicht om informatie te geven als daarom door de minister gevraagd wordt. Maar de kwaliteit van de bijgehouden administratie is naar mijn mening on-

voldoende om aan de hand daarvan iemands financiële bijdrage vast te stellen. De studenten zullen zelf hun gegevens moeten doorgeven. Doen ze dat niet, dan wordt aangenomen dat ze auditor zijn met alle gevolgen van dien."

Mochten de universiteiten geen medewerking verlenen dan heeft Deetman al een volgend plan klaar: Het collegegeld zal dan voor iedere student met duizend gulden omhoog gaan. Een maatregel die niet anders dan als een chantagemiddel gezien kan worden.

De studenten, vertegenwoordigd door de LSVB, zinnen op actie en het beoogde doel daarvan is overduidelijk: "De voorgestelde maatregelen zijn voor studenten onaanvaardbaar. Het hele zesjaren-plan van Deetman moet geschrapt worden. De studenten zullen zich niet tevreden stellen met een verruiming van de uitzonderingsmaatregelen. Het hele plan moet verdwijnen, want het betekent de doodssteek voor het Hogere Onderwijs in Nederland."

Op landelijk niveau hebben vrijwel alle studentenorganisaties hun krachten gebundeld in het Landelijk Actieplatform Studentenenorganisaties (LAS). Namens Maastricht is de NSEM daarin vertegenwoordigd. Ook niet-studentenorganisaties hebben de LAS al steun toegezegd, zoals de KOV (koninklijke ondernemersverbond), de ABOP (algemeen bond onderwijzend personeel) en de ambtenarenbond ABVA/KABO.

Ageeth Bijl en Hans Blaauwbroek zijn beide aangesloten bij de NSEM en de LSVB: "In de week van 16 tot 20 november vinden er in het hele land acties plaats, door WO- en HBO-studenten. Donderdag 19 november is de actiedag voor Maastricht. Om de precieze invulling van die dag te bespreken organiseren wij op woensdag 11 november een bijeenkomst in het Hoofdgebouw, om half acht. Op 19 november willen wij 's morgens iets doen op de faculteiten, zodat er geen onderwijs kan plaatsvinden. Alvast als voorproefje voor het toekomstbeeld dat de minister voor ogen heeft. 's Middags is er dan een manifestatie gepland met veel informatie. Wij hebben de donderdag uitgekozen om 's avonds gebruik te kunnen maken van het sprekerskwartier in de U-raadsvergadering. Op de landelijke actiedag worden er busreizen georganiseerd naar Amsterdam. Het noodzakelijke geld hiervoor hopen wij nog van de U-raad te krijgen."

Het is nog lang niet zeker dat de plannen van Deetman in de oorspronkelijke vorm door de Kamer geaccepteerd zullen worden. VVD, PvdA en D'66 hebben al te kennen gegeven de maatregelen te willen verzachten. De voorzitters van de universiteitsraden van alle Nederlandse universiteiten hebben in een gezamenlijke brief aan de Tweede Kamer hun verontrusting uitgesproken over de plannen van minister Deetman. Ze vrezen dat studenten door deze plannen minder bereid zijn te participeren in bestuursorganen van de universiteit, zoals universiteitsraden, fakulteitsraden en studierichtingscommissies. "De betrokkenheid van studenten bij het bestuur van de universiteit wordt door het wetsvoorstel op het spel gezet", zo stellen de briefschrijvers. Ze vinden dat deelname van studenten van essentieel belang is voor de kwaliteit van de universitaire besluitvorming en de representativiteit ervan. Alleen al op grond van deze overwegingen is volgens de voorzitters het wetsvoorstel onaanvaardbaar.

Ook de VSNU heeft kritiek op de uitwerking van Deetman's maatregel, maar de grote lijnen ervan onderschrijven ze wel. Dat het colle-

Minister Deetman na een studentenactie in Tilburg. (foto Rien Siers)

gegeld na zes jaar zou stijgen vinden de colleges zo erg niet. Dat inschrijving en studiefinanciering enigszins worden losgekoppeld ook niet. Maar de hoogte van de nieuwe collegegelden vinden ze wel een probleem, net als het feit dat de uitzonderingen niet goed genoeg geregeld zijn. Voor doorstromers en omzwaaiers willen ze maximaal één jaar verlenging. Bovendien willen ze de vrijheid om vanuit de instellingen in individuele gevallen ook na zes jaar uitzonderingen te maken. Voor de studenten bij wie verwachtingen gewekt zijn willen ze een betere overgangsregeling. Minister Deetman is niet ongevoelig voor de kritiek van de instellingen en heeft een werkgroep ingesteld die in de komende weken bekijken of het niet toch anders kan. In de werkgroep zitten vertegenwoordigers van O&W, het HBO en de VSNU. De werkgroep moet binnen tien dagen een aanvaardbaar alternatief bedenken, dat geen cent extra mag kosten.

Marc Bonten
Bert Groenman/UP
Esther Hageman/UP

Jos van den Broek, 22 jaar

"Ik heb 3 1/2 jaar de School voor Journalistiek gedaan en ben dit jaar begonnen aan een rechtenstudie. Daar kies ik heel bewust voor, omdat ik verwacht dat de combinatie van deze studie en de journalistieke opleiding mijn kans op een baan groot maakt. Maar ik denk dat veel mensen niet meteen na hun afstuderen werk krijgen en dan moet je toch overwegen of je zo'n grote studieschuld opbouwt. Ik heb nog het geluk dat ik dit jaar begonnen ben en één jaar uitstel krijg. Dat halve jaar dat ik bovenop die zeven jaar sowieso nodig heb is wel overbrugbaar. Maar dan moet ik het wel precies in vier jaar halen, anders gaat het me kapitalen kosten. Dat betekent dat de studie echt prioriteit nummer 1 wordt. Ik denk dat veel studenten nauwelijks nog tijd zullen hebben om bijvoorbeeld lid van een studentenvereniging te worden, de sociale contacten zullen er toch onder lijden."

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 304 (Jezuïetenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, tst. 319.

Universiteit

Algemeen

Inaugurale rede prof. Soete

Dr. L. Soete, hoogleraar in de algemene economie in de Faculteit der Economische Wetenschappen heeft op vrijdag 30 oktober een inaugurale rede "Technologie en Economie" uitgesproken. De traditionele economische theorievorming kenmerkt zich, over het algemeen, door een eenzijdige aandacht voor korte termijn allocatieproblemen, aldus Soete. Gevolg is een fundamentele miskennis van de lange termijn, van dynamische kenmerken en implicaties van technologische ontwikkeling en innovatie.

Een van de redenen dat de economische wetenschap zo in gebreke blijft in het erkennen van deze kenmerken heeft wellicht te maken met het niet louter economische karakter van het begrippenkader. Wil men de technologische "black box" openbreken dan is een multi-disciplinaire aanpak van de problematiek van technologische ontwikkeling en innovatie een absolute noodzaak.

De inbedding van deze factor in de huidige economische theorie is duidelijk onbevredigend. Wanneer de praktijk van technologie en economie onder ogen wordt genomen, wordt de vraag naar relevantie alleen maar schrikbarend. Het probleem spitst zich nu niet alleen meer toe op de gebrekkige theoretische onderbouw van de vele empirische analyses, maar ook op de oppervlakkige manier van het meten van technologische vooruitgang. Soete illustreert dit aan de hand van de vraagstelling naar de tendens van technologische ontwikkeling over de laatste decennia.

De gevolgen van de grove ongeschiktheid van empirische analyses op dit gebied zijn verstrekkend. Het achterwege blijven van een gepast theoretisch kader waarbinnen technologische, structurele veranderingen geanalyseerd zouden kunnen worden, houdt immers in dat beleidsvoorstellen op het gebied van technologie een theoretische onderbouw missen en aldus dikwijls een ad hoc karakter krijgen.

RL-Agenda

- 06-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Geneeskunde (R) en Faculteit der Gezondheidswetenschappen (J), info: tel. 888324/313.
- 07-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Geneeskunde (R) en Faculteit der Gezondheidswetenschappen (J), info: tel. 888324/313.
- 12-11 Promotie A. Crijnen en H. Kraan, Aula (J), 15 uur, info: tel. 888257/269.
- 13-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Rechtsgeleerdheid, (Ni), info: tel. 888324/313.
- 14-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Rechtsgeleerdheid (Ni) en Faculteit der Economische Wetenschappen (J), info: tel. 888324/313.

Promotie drs. Kraan en drs. Crijnen

Drs. Herro Kraan (vakgroep Sociale Psychiatrie) en drs. Alfons Crijnen (UvA, AMC, tot 1987 verbonden aan de vakgroep Sociale Psychiatrie) zullen op donderdag 12 november om 15.00 uur hun proefschrift "The Maastricht History-taking and Advice Checklist" verdedigen. Promotoren van Crijnen zijn prof.dr. M. de Vries en prof.dr. H. Philipsen, promotoren van Kraan zijn prof.dr. M. Romme en prof.dr. W. Wijnen.

Hoogleraarsbenoeming

Met ingang van 1 november is prof. A. Beek benoemd tot hoogleraar aan de Faculteit der Economische Wetenschappen. Hij zal werkzaam zijn op het gebied van de administratieve organisatie.

Aanmeldingen voorlichtingsdagen

Bij de dienst Voorlichting komen nog elke dag meldingen voor de voorlichtingsdagen voor studiekeuzers op 6, 7, 13 en 14 november binnen.

Op maandag 2 november waren er 3232 meldingen verwerkt in de computer. (De cijfers tussen haakjes zijn de totaalcijfers over 1986)

Geneeskunde 628 (661)	
Gezondheidswetenschappen	1155 (1192)
Rechtsgeleerdheid 594 (642)	
Economie 855 (612)	
Daarnaast had de dienst Voorlichting op 2 november 2954 verzoeken om schriftelijke informatie over een studie aan de RL ontvangen:	
Geneeskunde 410 (416)	
Gezondheidswetenschappen	1378 (1118)
Rechtsgeleerdheid 511 (521)	
Economie 644 (431)	

Iedere dag komen er nog verzoeken om schriftelijke informatie binnen.

Rechtspositiereglement WO

Per 1 oktober is het Rechtspositiereglement Wetenschappelijk Onderwijs (RRWO) in werking getreden. Met deze inwerkingtreding heeft het WO eindelijk -na jaren discussie- een eigen rechtspositiereglement. Het RRWO sluit in grote lijnen aan op de rechtspositieregelingen die tot 1 oktober golden. Het ARAR en het AOB worden in het RRWO grotendeels van

- 17-11 Lezing "De verpleegkundige en de B.I.G." door Anke Oosterman, Café d'n Ingel, Vrijthof 13, info: tel. 615861 (Maria) of tel. 438388 (Els).
- 20-11 Promotie G. Peters, Aula (J), 14 uur, info: tel. 888257/269.
- 20-11 Promotie E. Wouters, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.
- 27-11 Inaugurale rede prof.dr. N. Roos, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.
- 04-12 Promotie C. Verstijnen, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

overeenkomstige toepassingen verklaard.

Op onderdelen wijkt het RRWO af van het ARAR en het AOB. ARAR-bepalingen zijn vervallen en/of vervangen door meer op het WO toegesneden bepalingen (bijv. aanstellingsgronden en aan wetenschappelijk personeel te stellen functioneringseisen). Ook zijn specifieke regelingen voor het WO in het RRWO opgenomen, zodat deze bijzondere regelingen op zich zijn vervallen (bijv. aio-rechtspositiereglement en reglement hoogleraren en lectoren). Het is de bedoeling dat elke medewerker een exemplaar van het RRWO krijgt. De VSNU zal een boekwerk samenstellen waarin het ARAR (voorzover van toepassing) en het RRWO samengevoegd zijn opgenomen. Dit boekje zal echter pas in januari of februari 1988 beschikbaar zijn. Er zijn exemplaren van de editie van het Staatsblad waarin het RRWO is gepubliceerd, ter inzage bij de faculteitssecretarissen en het secretariaat van het CvB. Elke personeelsconsulent is in het bezit van het RRWO.

Informatie over het RRWO: afdeling Rechtspositie PZ, M. Frissen, tel. 888757 of mr. H. Manders, tel. 888726.

Pensioenbreuk

In de circulaire van de dienst PZ d.d. 13-8-87 (Sp/V/4451/87) heeft men kunnen lezen dat de regeling overdracht en overname van opgebouwde pensioenaanspraken wellicht reeds op 1 november 1987 van kracht wordt. Onder voorbehoud dat het voorstel tot wetswijziging ongewijzigd wordt aangenomen, zijn twee folders samengesteld: "Overname pensioenreserve" en "Overdracht pensioenreserve". Deze folders zijn te verkrijgen bij de dienst PZ/afd. Personeels- en Salarisadministratie, tst. 255. Lees echter eerst onderstaande voorwaarden:

- * Om in aanmerking te komen voor reserve-overname door het ABP dient aan een aantal wettelijke voorwaarden voldaan te worden:

  1. reserve-overname is alleen mogelijk voor personen die ambtenaar in de zin van de ABP-wet zijn;
  2. het verzoek om overname van de wiskundige reserve dient binnen twee jaar na het verkrijgen van het ambtenschapschap in de zin van de ABP-wet schriftelijk bij de directie van het ABP te worden ingediend.
  3. de pensioenverzekeraar waarbij de pensioendeelneming stopt dient schriftelijk aan het ABP kenbaar te maken dat hij bereid is om aan de reserve-overname mee te werken. Een blanco verklaring wordt door het ABP verstrekt.
  - * aan de overdracht van wiskundige reserve zijn wettelijk enkele voorwaarden verbonden:

    1. op het moment dat men om reserve-overdracht verzoekt mag men niet meer de hoedanigheid van ambtenaar in de zin van de ABP-wet bezitten. Als men een wachtgelduitkering geniet kan men nog ambtenaar zijn in de zin van de ABP-wet.
    2. een verzoek om reserve-overdracht dient men schriftelijk aan de directie van het ABP te richten en wel binnen twee jaar nadat men "de hoedanigheid van ambtenaar in de zin van de wet heeft verloren". Anders gezegd: binnen 2 jaar gerekend vanaf de ontslagdatum of de datum waarop het recht op wachtgelduitkering is beëindigd.
    3. de nieuwe pensioenverzekeraar dient d.m.v. een schriftelijke verklaring kenbaar te maken dat hij bereid is om aan de overdracht mee te werken.

Informatie: afdeling Voorlichting ABP, tel. 045-798006.

Ingebruikname VAX

De dienst Informatieverwerking heeft sinds kort de beschikking over een nieuwe (zes maal krachtiger als de vorige) VAX met moderne randapparatuur. Hierdoor zal de serviceverlening naar de gebruikers aanzienlijk toenemen. Op 1 november wordt de dienst Informatieverwerking omgevormd tot Rekencentrum. Deze gebeurtenis valt samen met de komst van het nieuwe diensthoofd, A. Steffens. Op 13 november om 15.00 uur worden deze gebeurtenissen feestelijk gevierd in het BMC, kamer 1529. Alle medewerkers van de RL worden daarbij uitgenodigd.

Er worden lezingen gehouden over de mogelijkheden van de nieuwe VAX, de dienstverlening van het Rekencentrum en de bijdrage van SURF aan de integratie van informatisering binnen de RL.

Ook zal er afscheid genomen worden van C. Limonard die vanaf 1 februari de functie van diensthoofd DIV heeft waargenomen.

Na de officiële ingebruikneming van de nieuwe centrale computerfiguratie door V. Bonke en C. Dittrich is er een borrel in kamer 0641 van het BMC.

Inleiding in de kentheorie

Aan de hand van een casus ("de zaak Arlet") biedt de vakgroep Wijsbegeerte een inleiding tot de kentheorie aan. Via opdrachten, die de oplossing van de zaak dichterbij moeten brengen, worden vragen onderzocht als: wat is het belang van kennis?, hoe zeker is onze kennis?, wat is de rol van begrippen in onze kennis?

Organisatie: 10 bijeenkomsten waarin de nadruk ligt op de bespreking van de opdrachten, die vooraf thuis zijn voorbereid. De bijeenkomsten vinden plaats op dinsdagavond 20.00-21.30 uur. De eerste bijeenkomst is op dinsdag 1 december, de laatste op dinsdag 9 februari. Dinsdag 29 december is er geen bijeenkomst.

Docent: Pieter Mostert, vakgroep Wijsbegeerte FdAW.

Kosten voor niet-studenten: f 25,-. Maximum aantal deelnemers: 20. Aanmelding vóór 29 november bij Anja Cuppens, secretariaat van de FdAW, OG, tel. 887777, tst. 233.

Regeling grijze literatuur

- Literatuur geproduceerd door de eigen instelling of daaraan verbonden medewerkers, gedrukt door de RL-drukkerij: De bibliotheek heeft met de drukkerij een regeling getroffen dat alle aldaar gedrukte publicaties in 3-voud naar haar toegezonden worden. Deze regeling geldt ook voor extern gedrukte publicaties, mits het drukken hiervan via de RL-drukkerij loopt.

- Literatuur, geproduceerd door de eigen instelling of daaraan verbonden medewerkers, gedrukt door/bij andere organisaties:

Leden van vakgroepen publiceren eveneens boeken/rapporten of leveren bijdragen aan publicaties, die door/bij andere organisaties/instellingen gedrukt worden. De bibliotheek heeft de vakgroepen verzocht een exemplaar van deze publicaties naar haar te zenden.

Telefoonnummers FdAW

De medewerkers van de Faculteit der Algemene Wetenschappen zijn verhuisd.

De nieuwe kamer- en telefoonnummers zijn (OG = Oud Gouvernement, J = Jezuïetenklooster):

Bijker W.	OG k 0204 tst 2
Blom T.	OG k 0203 tst 2
Bollen H.	J k 4066 tst 5
De Bruyne P.	J k 1012C tst 2
Callebaut W.	OG k 1224 tst 3
Cuppens A.	OG k 1219 tst 2
Dassen J.	J k 4066 tst 5
Dekker J.	OG k 1223 tst 3
Doorman M.	OG k 1221 tst 2
Galestin P.	J k 1012B tst 2
d. Hamer Ch.	J k 1012D tst 253/2
v.d. Herik	J k 4082 tst 852/5
Heuvelman M.	J k 1012C tst 2
Jager J.	J k 4086 tst 850-11: I
De Jong J.	OG k 0204 tst 2
v. Maanen H.	J k 1012C tst 2
Mostert P.	OG k 1223 tst 3
Nijhuis T.	OG k 1221 tst 3
Vara M.	OG k 1219 tst 2
v. Vondelen	OG k 0201 tst 2
De Vries G.	OG k 0224 tst 233/2
Vrieze O.	J k 1008A tst 222/5
Wachelder J.	OG k 0203 tst 2
De Wilde R.	OG k 0201 tst 2

Studium Generale:
Nies F. OG k 1225 tst 2
Reinders J. OG k 1226 tst 3
Verberne P. OG k 1226 tst 3

Promotieplaatsen voor AIO of OIO

Binnen het dr. E. Dekker-programma kan ik a van de Nederlandse Hartstichting zijn. Het is voor 1988 twee promotieplaatsen met een schikbaar t.b.v. een assistent-in-opleiding of onderzoeker-in-opleiding. Het is de onderwerp van het promotie-onderzoek dient overeen te komen met de doelstelling van de Hartstichting. Vakgroepen of instituten die willen beschikken over zo'n promotieplaats kunnen een aanvraag hiervoor indienen bij de Hartstichting te verkrijgen formulieren vóór 1 januari 1988 (Medisch secretariaat, tel. 070-924292).

Beurzen voor Masters Degree

Vijf beurzen worden ter beschikking gesteld voor een Masters Degree aan de Illinois State University (Graduate Assn. of the United States 1988-89). Kandidaten moeten in het bezit zijn van een diploma gelijkwaardig aan de bachelor's degree, vóór augustus 1988. Uiterste inschrijfdatum: 1 maart 1988. Meer gedetailleerde informatie: bureau Buitenland, Jezuïetenklooster, 3e etage kamers 323/325, tst. 309/311.

Agenda Tafelstraat 13

- Vrijdag 6-11 21.00 uur: co-assistentengroep bij Paul de Vos, Koning Clovisstraat 14a, tel. 631634.
- Maandag 9-11 20.00 uur: Lijfwerk en Leerhuis I: inleiding joodse traditie aan de hand van W. Whitlau.
- Dinsdag 1-11 17.45 uur: koorrepetitie. 20.00 uur: Open avond: "Zijn dromen bedrog?" door drs. Miriam Penn, androgog en docente dramatische vorming. Over openstaan voor de eerlijkheid van het onderbewustzijn, en de visie op dromen van Freud, Jung, Perls en Ann Faraday.
- Woensdag 11-11: groep Mensbeelden bestudeert modellen, die de mens voorstellen als stoommachine, computer en horloge.
- Donderdag 12-11 17.00-23.00 uur: Tooneelgroepen I en II
- 20.00 uur: liturgiegroep, de laatste voorbereiding van de viering op zondag 11 over Daniël en "het teken aan de wand" in het paleis van de koning van Babylon.

Circumflex

Elke maandagavond video om 20.00 en 22.30 uur, f 1,50 voor leden, f 2,50 voor niet-leden: 16-11 The day after, 23-11 History of the worlds, 30-11 Aliens, 7-12 Blonde Dolly, 14-12 Merry Christmas
 1066 tst Mr. Lawrence.
 12C tst Elke dinsdag, woensdag en donderdag 19.00 uur mensa, kosten f 5,- voor niet-leden, f 4,- voor leden; opgeven 1066 tst 16.00 uur.
 1223 tst Elke donderdag, vrijdag en zaterdagavond disco in de swingkelder.
 12B tst 253/2 Agenda:
 852/5-11: Excursie Den Haag Spiritual in Art.
 810-11: Lezing Bewoner of slachtoffer, over architectuur met dia's door dhr. Charles Genders.
 223 tst 12-11: Franse avond, compleet met Frans diner (leden f 6,-, niet leden f 7,-).
 201 tst 11-11: Excursie Keulen Internationale Kunstmarkt.
 222/5-12: Live muziek van Rob Janssen en Ellen.
 203 tst 15-12: Kerstdiner in stijl.

Agenda Servatius

226 tst 30-11: geen h. mis
 Dinsdag 10-11 19.00 uur: eerste danses. Opgeven bij Boudewijn, tel. 616497.
 Donderdag 12-11: h. mis thema: God is altijd trouw aan zijn volk. Hoe trouw wil ik aan hem?
 1.00 uur: opening van de nieuwe bar met aansluitend feest.
 15-11: h. mis thema: Wat komt na de dood?
 Donderdag 19-11: h. mis thema: vrede- en oorlog.
 Aansluitend op de mis van 19.30 uur: thema-avond naastenliefde.
 22-11: h. mis thema: Christus is koning. Is hij mijn koning?

Diesviering UTP

Op woensdag 18 november viert de Universiteit voor Theologie en Pastoraat in Heerlen de 21e dies natalis. Thema: de toekomst van het religieuze leven. Plaats: gebouw UTP, Oliemolenstraat 40, Heerlen.
 Aanmelding: receptie UTP, postbus 406, 6401 CX Heerlen.

Speciaal cursus UTP

De Universiteit voor Theologie en Pastoraat in Heerlen organiseert een cursus bestaande uit 5 openbare colleges van 19-11 tot 17-12 met als thema "De profetie en het kerkelijk recht".
 Inlichtingen: drs. J. Moonen, tel. 045-718520.

Onderwijs

Bureau Studentendekanan

Voor het maken van afspraken en verkrijgen van informatie is het secretariaat van het bureau Studentendekanan geopend op dinsdagmiddag van 13.30-16.30 uur, woensdagochtend van 9.00-12.30 uur en op donderdagochtend van 9.00-12.30 uur, kamer 2.225 Oud-Gouvernement. Tijdens deze uren is het secretariaat telefonisch te bereiken, tel. 887777, tst. 367.
 Via dit nummer is de studentendekana te bereiken, uitsluitend op dinsdag, woensdag en donderdagochtend tussen 9.00 en 10.00 uur.

Studie-infotheek

De studie-infotheek, Bouillonstraat 3, is tot nader bericht gesloten.
 Voor informatie over studierichtingen in het WO en het HBO en voor algemene studie-informatie kan men terecht bij de Centrale Studentenadministratie van maandag t/m donderdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 16.00 uur en op vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur.

Steunpunt Studiefinanciering Maastricht

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 9.00-12.00 en van 14.00-16.00 uur (gratis) via tel. 06-4991122.

RL in de media

Onderstaande knipsels liggen ter inzage in de bibliotheeklocaties Bonnefonten,

Randwijck en AZM/BMC en het studielandschap Nieuwenhof.
 DL = De Limburger, LD = Limburgs Dagblad

"In Limburg liggen de baby's om en om" (LD 24-10)
 Reacties van verschillende Limburgse ziekenhuizen op de uitlatingen van kinderarts De Jonge over de wiegedood.

"Wij moeten ons een beetje gedragen als baarmoeder" (LD 24-10)
 Gesprek met prof. Carlos Blanco, hoofd van de afdeling Neonatologie van het AZM. Te vroeg geboren kinderen hebben een overmaat aan genegenheid en menselijke warmte nodig, die voor een belangrijk deel ook van degenen moet komen die de kinderen dag en nacht observeren en behandelen, verpleegkundigen en artsen.

"Meester agent' deed in vrije tijd studie rechten" (DL 24-10)
 Over de hoofdagent van de Maastrichtse politie, Wim Hillen, die aan de RL rechten studeerde.

"Steeds minder röntgenonderzoek" (DL 24-10)
 Met behulp van ultrageluid of magnetische resonantie kunnen veel ziekten in een eerder stadium ontdekt worden, waardoor steeds minder röntgenonderzoek nodig is. Dit blijkt uit de intrede van prof.dr. J. van Engelshoven.

"Wachtijden voor open hartoperatie lopen op" (DL 24-10)
 Volgens hartchirurg prof. Olaf Penn zou men in Maastricht best meer open hartoperaties kunnen uitvoeren, als men er meer geld voor kreeg.

Congressen

Medisch-ethisch congres

Op 27 en 28 november organiseert het Nederlands Artsen Verbond een congres met als thema "Bij Leven en Welzijn".
 Op de eerste dag zullen allerlei aspecten rondom het begin van het leven centraal staan. De tweede dag zal in het teken staan van het welzijn aan het einde van het leven. Zowel de stervensbegeleiding van kinderen als van ouderen zal dan aan de orde komen.

Iedereen, met name medisch studenten, wordt uitgenodigd dit congres bij te wonen.
 Plaats: congrescentrum De Reehorst in Ede.
 Informatie en aanmelding: secretariaat van het Nederlands Artsenverbond, Van der Duynstraat 8, 3581 JX Utrecht, tel. 030-515005.

Vrouwenstudies

Onder de titel "Vrouwenstudies: het begin van het einde of het einde van het begin?" discussiëren zes Nederlandse hoogleraren Vrouwenstudies en Emancipatie-onderzoek over hun onderzoek, werkwijze, theorieën en de positie van het vak.

De discussie vindt plaats op vrijdag 13 november van 14.00 tot 17.00 uur, Mercatorpad 1, Nijmegen.
 Info: Centrum voor Vrouwenstudies KUN, tel. 080-512339/513069.

Surfen met een toetsenbord

Op 7 en 8 december vindt er in de Aula van de Technische Universiteit Delft een symposium plaats met als titel "Surfen met een toetsenbord".

Het SURF-symposium heeft tot doel huidige en toekomstige gebruikers van computers en computerdiensten te laten zien wat de toepassing van computerapparatuur en programmatuur binnen hun vakgebied kan betekenen.
 De eerste dag is hoofdzakelijk gericht op de exacte, de technische en de medische sector. De tweede dag staan de alfa- en gamma disciplines centraal.
 Informatie en opgave: Congresbureau, Stevinweg 1, 2628 CN Delft, tel. 015-781340/781356.

Symposium Delphi: methode of mode

Op 2 december vindt er in Amsterdam een symposium, getiteld "Delphi: methode of mode?", plaats. Dit symposium behandelt het gebruik van de Delphi-methode in sociaal-wetenschappelijk onderzoek.

Inlichtingen en opgave: mw.dr. J. Daniëls of mw.dr. G. Duijzer, tel. 020-5252645.

Holstlezing 1987

In de grote zaal van het Auditorium van de Technische Universiteit Eindhoven wordt op 16 december om 16.00 uur de elfde Holstlezing gehouden. Prof.dr. D. Swaab spreekt de lezing, getiteld "De klok in onze hersenen", uit.
 Info: tel. 040-479111.

Evenement Welzijn en Computer

Van dinsdag 10 t/m vrijdag 13 november vindt er in 't Spant in Bussum het computerevenement "Welcom" plaats. Het thema is computertoepassing in de sociale hulp- en dienstverlening. Het gehele programma wordt dagelijks gegeven. Bij aanmelding dag van voorkeur opgeven.
 Telefonisch reserveren of nadere informatie: secretariaat Welcom, tel. 070-405640/405579.

Sport

Yogacursus beginners

30 november start de nieuwe Yogacursus voor beginners. Deze cursus wordt gehouden op de maandagavonden van 18.00-19.00 uur in zaal Vijverdal o.l.v. Gerrie Stroom.
 Kosten: f 40,- voor 10 lessen van 1 uur.
 Info/opgave: bureau LV&S.

Maassac-agenda

7 en 8-11: ledenweekend Freyr.
 18-11: Maassac-cafe.
 21 en 22-11: ledenweekend Sy.
 Training: iedere dinsdag van 17.30-18.30 uur o.l.v. Hans Lanter, sportzaal Vijverdal.
 Opgave en info Maastrichtse Studenten Alpen Club: Paul Dobelaar, tel. 217170.

Zevenheuvelenloop

De Nijmeegse Studenten Atletiekvereniging 't Haasje organiseert op zondag 15 november weer de Zevenheuvelenloop. Om 12.00 uur begint deze stratenloop over 15 km.
 (Studenten)-ploegen van 5 mannen of 3 vrouwen kunnen deelnemen als ze zich vóór 7 november inschrijven. Inschrijving voor het individuele klassement is op de dag zelf nog mogelijk tot 11.45 uur in het Universitaire Sportcentrum, Kwekerijweg 4, Nijmegen. Ook is er op die dag een grote loop-informatiemarkt en een aantal lezingen.
 Info: Vincent Horstink, tel. 080-227934 (tussen 18 en 21 uur).

Boekhandel *en literatuur*
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
 6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
 telex 56173 leiny nl.

Geneeskunde

Gezondheids- wetenschappen

Algemeen

Algemeen

Medisch-ethisch congres

Informatie over een medisch-ethisch congres, vooral gericht op medisch studenten, is te vinden onder de rubriek "UNIVERSITEIT-CONGRESSEN".

Onderwijs

Werving begeleiders

Binnenkort wordt gestart met het werven van 9 studiebegeleiders voor het academisch jaar 88/89. De vakgroepen ontvangen hiervoor een wervingsbrief. Belangstellenden worden verzocht door middel van het bijgesloten formulier te solliciteren. Op 27 januari zal voor de nieuwe studiebegeleiders een verplichte workshop worden georganiseerd.

De verpleegkundige en de B.I.G.

Ook dit jaar organiseert Capita Selecta weer avonden voor studenten en medewerkers Verplegingswetenschap en geïnteresseerden. De eerste avond vindt plaats op 17 november om 20.00 uur in café d'n Ingel, Vrijthof 13. Anke Oosterman houdt dan een lezing over "De verpleegkundige en de B.I.G.". Met nadruk worden ook eerstejaars studenten uitgenodigd. De kosten voor deze avond bedragen f 2,-. Inlichtingen: Maria Bruijnen, tel. 615861 of Els Kroonen, tel. 438388.

Onderwijs

Filmclub GKK

Op dinsdag 24 november wordt om 20.00 uur de film "Pixote" vertoond in Ciné K in de Bernardusstraat.

Kaarten kunnen tot uiterlijk 20 november tussen 8.30 en 15.30 uur worden afgehaald bij Angela Silanoe-Verwey, secretariaat GKK. Telefonisch reserveren bij Angela is ook mogelijk, tst. 371. De prijs van een kaartje is f 4,-.

Leuk leerzaam Leuven

Op vrijdag 13 november organiseert Agora een excursie naar de universiteit van Leuven in België. De dag kost voor leden f 10,- en voor niet-leden f 12.50. Voor het programma van de lezing zie Observant 9 of 10.

Rechtsgeleerdheid

Onderwijs

Roosterwijzigingen

In verband met de voorlichtingsdag op vrijdag 13 november zijn er roosterwijzigingen. Alle onderwijs gepland in de Nieuwenhof is verzet naar woensdag 11 november. Zie de borden.

Inleiding en vragenur

Dinsdag 10 november 11.00 uur in de collegezaal: inleiding financiële ratio-analyse, alsmede aansluitend vragenur bedrijfseconomie.

College

Op dinsdag 10 november om 15.00 uur wordt door M. Konings (oud-lid Tweede Kamer) in de collegezaal college gegeven over "Regering en Parlement".

Arrondissement Nieuwenhof

Arrondissement Nieuwenhof op dinsdag 10 november om 16.00 uur in de collegezaal.

Voorlichtingsdag

Op vrijdag 13 november is er voorlichtingsdag voor Rechtsgeleerdheid.

Vragenur recht

Dinsdag 17 november 11.00 uur collegezaal Nieuwenhof: vragenur recht in het kader van het blok Bedrijf.

College over decentralisatie

J. Peters (wethouder Leiden) geeft op dinsdag 17 november om 15.00 uur in de collegezaal, in het kader van het blok overheid, een college over decentralisatie.

F-raad

Faculteitsraad op woensdag 18 november om 13.30 uur in de practicumruimte.

Foto propedeuse-studenten

Er wordt op donderdag 19 november om 20.15 uur in de collegezaal een foto gemaakt van de propedeuse-studenten avondopleiding.

Bloktoets

Vrijdag 20 november 8.30 uur in de collegezaal: bloktoets vergelijkende staatsinstellingen.

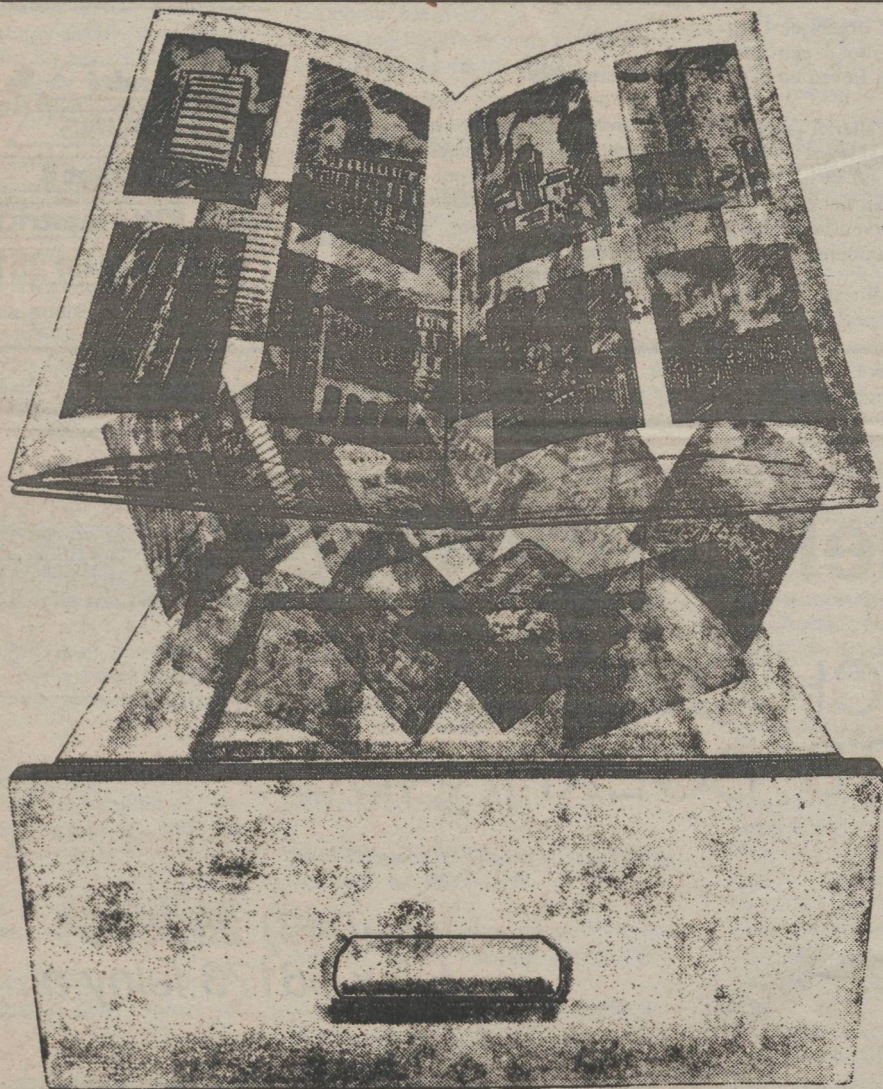
Vragenur blok afspraken

Donderdag 19 november 20.30 uur practicum-b ruimte Nieuwenhof: vragenur blok afspraken (2e jaar avondopleiding). Vragen dienen tevoren zoveel mogelijk op schrift te worden gesteld en (uiterlijk 12 november) bij de tutor te worden geleverd. Tijdens de bloktoets op 27 november mogen de Rode Kluwer en/of Vermande teksteditie als hulpmiddel worden gebruikt. Tevens mogen worden geraadpleegd de gele bundel Studietoets materiaal Elementair Internationaal Recht (uitgave TMC Asser-instituut) en/of kopie van de in de Vermande teksteditie afgedrukte tekst van het Weense Verdragenverdrag.

Voortgangstoets

Woensdag 9 december aanvang 9.00 uur: voortgangstoets, indeling: sporthal De Heeg: de letters A t/m G sporthal Geusselt: H t/m Q sporthal Daalhof: R t/m Z.

EÉN ONDERNEMING, MEER DAN VIJFHONDERD DIRECTIES.

Unilever is een van de grootste producenten op het gebied van verpakte merkartikelen. De ruim 500 werkmatschappijen produceren in zo'n 75 landen een grote verscheidenheid aan produkten en diensten voor lokale markten. In een zo veelzijdige onderneming is het voor de raad van bestuur onmogelijk om zelf alle beslissingen over de verschillende produkten en activiteiten te nemen. Bij Unilever staat men op het standpunt dat de werkmatschappijen de plaatselijke omstandigheden het beste kennen. De maatschappijen bezitten dan ook grote zelfstandigheid. Zij hebben elk een eigen naam en een eigen directie. Directies, die verantwoordelijk zijn voor organisatie, personeelsbeleid, merkenbeleid, verkoop, reclame en kostenbewaking. Kortom alle factoren die succes bepalen.

Om te bereiken dat de tot Unilever behorende ondernemingen samen sterk zijn, is gezorgd voor een continue uitwisseling van kennis en ervaring. Bovendien vindt ondersteuning plaats door centrale afdelingen voor adviezen en diensten. Via deze specialistische afdelingen kunnen de

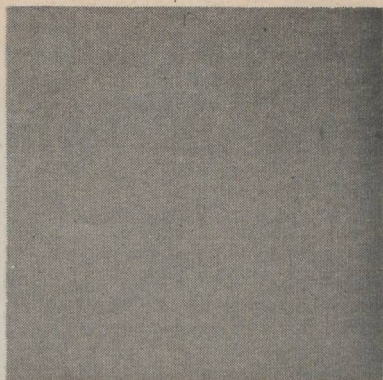
maatschappijen over deskundigheid beschikken, die zij zich uit eigen middelen vaak moeilijk zouden kunnen veroorloven.

Belangrijker dan enige andere factor is echter de kwaliteit en de inzet van de meer dan 300.000 mensen die bij Unilever werken. Medewerkers van maatschappijen, ook managers, zijn hoofdzakelijk uit het land van vestiging afkomstig. Aan opleiding en training wordt door Unilever - op alle niveaus en in alle landen - veel aandacht besteed. De waarde van kundige en ervaren medewerkers kan moeilijk worden overschat.

Literatuur

Voor belangstellenden zijn de volgende uitgaven kosteloos verkrijgbaar:
- Facetten van Unilever
- Bestuur en organisatie van Unilever
- Management bij Unilever: visie en praktijk
Aanvragen kunnen ongefrankeerd worden toegezonden aan Unilever N.V., afdeling Externe Betrekkingen S1, antwoordnummer 74, 3000 VB Rotterdam.

UNILEVER,
JE RAAKT ER NIET OP UITGESTUDEERD.

ruimte het aanzien gegeven van een drie-dimensionaal schilderij, waarbinnen de toeschouwer zich vrij kan bewegen.

In Hasselt werd 3 november door kunsthistoricus Stefan Beyst een nieuwe galerij geopend, De Boekantier - tevens eethuis en café-chantant - gelegen aan de Kempische Steenweg 103. In De Boekantier worden beelden van Gerard Moonen en schilderijen van Robert Piccart tentoongesteld.

Hans van Drumpt, Nicola de Maria en Joop Vugs exposeren hun werk (schilderijen, werken op papier en objecten) in Galerie Wanda Reiff. Zaterdag 7 november, 17 uur, vindt de opening plaats en deze expositie loopt tot 19 december.

Aboriginal Macbeth

De Engelse groep Footsbarn Theatre heeft Shakespeare's 'Macbeth' in een eigentijds jasje gestoken en komt er mee naar het Wijngrachttheater in Kerkrade op zaterdag 7 november. Tijdens een wereldreis bezocht het gezelschap Australië en zag daar hoe de strijd van Macbeth nog steeds wordt gevoerd. Ze kleurden het Macbeth-thema in met blanken en aboriginals. Het Footsbarn Theatre bestaat uit acteurs, dansers, acrobaten en musici.

Harold en Dimitri

Met 'De Collectie' van Harold Pinter en 'Spiegels' van Dimitri Frenkel Frank debuteert woensdag 11 november in de Maastrichtse schouwburg een Maastrichtse toneelgroep, die bestaat uit leerlingen van Maastrichtse middelbare scholen. Pinters stuk gaat over angst en wantrouwen na (vermeend) overspel. 'Spiegels' bestaat uit twee delen, die elkaars spiegelbeeld vormen. Een schrijver wordt geïnterviewd door een journalist van een damesblad en van een links weekblad. De regie van beide stukken heeft Mels Dees.

Bor

Twee wonderkinderen op de viool Verhey en Bor vertederden zo'n twintig jaar geleden het gansé land. Ze zijn nu groot en hebben elk een internationale carrière gemaakt. Christiaan Bor introduceerde in Nederland in 1982 het 'Reizend Muziekgezelschap', een uit Amerika afkomstige concertformule. Een aantal prima musici vormt een ad hoc-ensemble, studeert stukken uit de kamermuziek-literatuur in en gaat ermee de boer op. Het resultaat: een afwisselend programma van hoge kwaliteit. Dinsdag 10, 17 en 24 november doet het reizend muziekgezelschap met Christiaan Bor Maastricht aan. In de redoute brengt het elke keer een ander programma met werken van Mozart, Schumann en Haydn, maar ook van Shostakovich, Turina en Glazounoff.

Waalse opera

Luik is echt dichtbij. Zaterdag 14 november geeft Katia Ricciarelli in samenwerking met de Opéra Royal de Wallonie een concert in het Théâtre Royal in Liège. Ricciarelli werd beroemd in de jaren zeventig met haar rol in "La Bohème", haar debuut in de The Metropolitan. Zij maakte heel wat platen en zingt vooral vaak met Plácido Domingo. Op het programma in Luik staan werken van onder anderen Rossini, Bellini, Verdi, Puccini. Reserveren: 041.23.67.65 in Luik.

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Film en Architectuur

Stichting Cinemathema werd in 1999 opgericht met het doel een jaarlijks terugkerend thematisch filmfestival te organiseren op nationaal niveau. Dit jaar wordt in de filmhuizen het thema FILM EN ARCHITECTUUR gepresenteerd. Een dergelijk festival biedt zoveel verschillende invalshoeken, dat de uiteindelijke keuze alleen strikt subjectief kan zijn. Centraal staat de wisselwerking tussen de twee kunstvormen. Wat is de invloed van architectuur op de vormgeving van de film en in hoeverre heeft de film de architectuur beïnvloed? Het programma bevat een mengeling van lange en korte films, documentaires, speelfilms, science-fiction films en musicals.

Het Maastrichtse Filmhuis Lumière heeft een gedeelte van het ongeveer 80 films tellende Cinemathema overgenomen en presenteert Film en Architectuur van 12 tot en met 22 november. Het aanbod is in vijf categorieën te verdelen: visionaire architectuur, de stad, gebouwen, binnenhuis-architectuur, de architect.

Voor de cyclus (ongeveer 25 films) bestaat een passe-partout van veertig gulden. Zie voor exacte data en tijden de agenda.

Magisch theaterje

In Amby, Molenweg 4, is een gedeelte van een verbouwde boerderij ingericht als theaterje. Het ligt, vol-

gens initiatiefnemers Charlotte en Roel Puyk, in de bedoeling voornamelijk hoogstaand poppenspel voor volwassenen te programmeren. Theater Triangel o.l.v. Henk Boerwinkel zal in dit Magisch Theaterje dinsdag 10 november de voorstelling 'Twintig korte nummers' opvoeren, een magisch-realistisch poppenspel met referenties aan Jeroen Bosch en Breugel. Vanwege het kleinschalige karakter, er kunnen hoogstens 200 mensen terecht, wordt het publiek aangeraden eerst te reserveren (043-630826).

Rory Gallagher

De Ier Rory Gallagher doet regelmatig Limburg aan. In 1984 was hij te gast op het Bluesrockfestival in Tegelen, waar hij met een drie uur durende show het publiek tot enthousiasme wist te brengen. In het verleden leunde hij aan tegen hardrock, maar zijn laatste elpee, 'Defender', is weer een terugkeer naar de roots: de blues. Gallagher geeft tijdens zijn Europees tournee slechts twee concerten in Nederland: in Utrecht en in de Henehof in Geleen op donderdag 12 november.

Galeries

"Het Oude Westen" is de titel van een installatie van kunstenaar Sjaak Janssen en is tot 28 november in de Perroengalerie te zien. Hout, katoen, plastic en acryl hebben de

'Zonder titel' van Joop Vugs, te zien in galerie Wanda Reiff

Studentenhuis „In de Fortuyn”

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk

- * Aldaar zijn gevestigd het **RK Studentenpastoraat Maastricht** en de **RK Studentenvereniging Servatius**. Telefoon 043-211126. Secretariaat open: 9.30-12.30 uur.
- * In het studentenhuis zijn ingericht: een grote **conversatiezaal** met o.a. bar, TV en piano, een ruime **leeszaal-bibliotheek** (ook open voor vrije studie), een **kapel** voor meditatie en kleinere **ruimten** voor gespreksgroepen.
- * Het studentenhuis biedt graag gastvrijheid dagelijks van 9.30-12.30 uur en na afspraak ook de rest van de dag.
- * Welkom zijn de studenten van Universiteit en alle H.B.O.-instellingen, ongeacht hun levensovertuiging.
- * Elke zondagmorgen om 10.30 uur en donderdagavond om 19.30 uur is er een **Eucharistieviering** voor studenten. De studentenpastor is de gehele week bereikbaar voor persoonlijke gesprekken.

Het Studentenhuis „In de Fortuyn” is een open huis

AGENDA

Muziek

The Rajah, Jazzy Music, Theatercafé, 6 nov. 23.00 uur.
Mensen Blaffen, Flesh Temple, Körnerstraat 26, Wijnandsrade, 21.00 uur.
Christian Bor, Het reizend muziekgezelschap, Redoute 10, 17, 24 nov 20.00 uur.
Nederlands Studenten Kamerkoor, Stedelijke Muziekschool St. Maartenspoort 2, za 7 nov. van 11.00-13.00 uur.

Toneel

De wijde blik, Het Vervolg, Generaalshuis, 6 nov en 29 nov. 20.30 uur.
Dansen in de nacht, eindexamenklas Toneelacademie, 6 nov, 20.30 uur, theaterzaal toneelacademie.
De Collectie, H. Pinter en **Spiegels**, D. Frenkel Frank, Stadsschouwburg Maastricht, wo 11 nov 20.00 uur.
Macbeth, Footsbarn theatre, Stadsschouwburg Maastricht do 12 nov 20.00 uur.

Diversen

Margreet Dolman, "Mens en Gevoelens", Stadsschouwburg Maastricht 8 nov. 20.00 uur.
ToscaCompagnie d'Opera Italiana, Stadsschouwburg Maastricht, za 7 nov 20.00 uur.
GeorgeStichting Dansproductie, Stadsschouwburg Maastricht zo 8 nov 20.00 uur.

Exposities

Bonnefantenmuseum, Keuze Sphinx aardewerk en een vaste collectie aanwinsten oude Italiaanse schilderijen, Zuidnederlandse schilderijen, Maastrichtse beelden, archeologie, moderne kunst. **Marcel Broodthaers**, "l'entree de l'exposition" en "fotografie Zuid-Limburg 1961-1970". Frank Mandersloot, recent werk en Ger Boosten, monotypes, di t/m vrij 10-17, za/zo 11-17 uur **Generaalshuis**, Fien Huth (schilderijen). **Galerie Fah**, Brusselsestraat 80, do t/m za 13-17 uur. Jan Montijn (kleuretsen en schilderijen).

Het Bassin, Bogaardenstraat 40b, Nic Tummers, wo t/m zo van 13-17.00 uur, tot 8 nov.
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Schimmert. Christoph Hessel, do t/m zo 14.00-17.00 uur, vanaf 1 nov.
Fotogalerie 68, Kasteel Hoensbroek, Philippe Moroux (zwart-wit fotografie), ma t/m vrij van 10-12 en 13.30-17 uur.
Schuwirth & van Noorden, Hans Mutters (schilderijen), do t/m zo van 14-17.30, do. avond van 19-20.30 uur, tot 16 november.
Stadsgalerij Heerlen, Jan Sierhuis, overzichtstentoonstelling schilderijen (t/m 6 dec.) **Universiteitsbibliotheek Bonnefantencomplex**, De Verbeelding Begrensd, ma t/m vrij 9.00-21.00 uur, za 9.00-13.00 uur, t/m 27 nov.

Films

Lumière, Bogaardenstraat 40b
The Horsethief, Zhuangzhuang, 5 t/m 11 nov, 20.00 uur.
Vroeger is dood, I. Schenkan, 5 t/m 8 nov, 21.00 uur
Le Million, R. Clair, 11 nov, 21.00 uur.
Nieuwe korte nederlandse films, 10 nov, 21.00 uur.
La terrazza, Scola, 5 t/m 11 nov, 22.00 uur.

Mabi B.V., Kleine Gracht 24a

Full Metal Jacket, dag, om 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.15 uur.
Een maand later, dag, om 2.30-8.30 uur, za, zo om 6.00-8.30 uur, wo alleen 8.30 uur.
The untouchables, dag, om 2.30-8.30 uur, za, zo ook om 6.00 uur.
Outrageous Fortunadag, om 2.30-8.30 uur, za, zo ook om 6.15 uur.

Cinema Palace, Wijcker Brugstraat

The secret of my success, dag, 6.00 en 9.00 uur, za en zo ook 3.00 uur.
Hector, dag, 6.00-9.00 uur, za, zo ook om 3.00 uur.
The Beverly Hills cop II, dag, 6.00-9.00 uur, za, zo ook 3.00 uur.

Ciné-K, St. Bernardusstraat 13

The West-Side Story, dag, 8.30 uur.

roman

Wij hebben in dit blad een tijdje een rubriek gehad met de naam 'De Ontroering'. Kennelijk viel er in Maastricht niet veel te roeren, laat staan te ontroeren, want die rubriek is niet meer.

Toch moest ik aan juist die rubriek denken toen ik gisteren in de supermarkt van een kapitalistische grootgrutter in het centrum van de stad rond-doolde.

Enfin, in die supermarkt voel ik mijzelf 'n zombie. Honderden kilogrammen vleeswaar die in de vitrine je liggen toe te knipogen, waardoor zelfs de meest fanatieke vegetariër carnivoor zou willen worden. Zelf heb ik geen enkel benul hoe die vlezers allemaal mogen heten, en echt lekker lijken die hammen en spekken me niet.

Zelf verwoeg ik mij liever bij de kaas-sectie, maar helaas wordt daar allerminst ambachtelijk met de zuivelprodukten omgesprongen.

Dat stuit mij ietwat tegen de borst. Al met al dool ik in die supermarkt rond als een hongerige blinde in de woestijn.

Maar goed, als je de tijd hebt is zo'n supermarkt uiterst plezierig. 's Winters warm en overdekt, 's zomers kan je er even je hoofd in de vriezer stoppen. En leuke mensen dat je er toch tegenkomt!

Drie weken geleden nog een krap uurtje voor de yoghurt met een collega over het symbolisch interactionisme staan te discussiëren. Geweldig!

Tot het punt, nu. Gisteren loop ik door de supermarkt, arriveer bij de kassa. En wat moet je, als je daar in de rij staat, hè. Je moet toch wat. Links en rechts kan ik geen blik werpen, want daar staan al die dikmakers. De enige kans om te overleven is het aanschouwen van de andere mensen in de rij of het bestuderen van de inhoud van hun karretjes.

Voor mij stond een oud, kromgebogen omaatje. Grijs haar, steunend op het karretje. De inhoud kon ik daardoor nog niet aan een analyse onderwerpen, dat kwam pas toen ze de eetwaar op de lopende band kon plaatsen.

Een solide maaltijd verscheen daar op het rubber. Het omaatje kwakte achtereenvolgens blikken bruine bonen, 'n zak aardappelen, blikjes Smac, een pak koffie, suiker, zout, melk, twee blikken perzikken en Saroma neer. En toen, heel voorzichtig, pakte ze als laatste een gezinspak zachtgeel-rose spekkies uit het supermarkt-transport-middel. Met iets van plechtigheid plaatst ze de plastic zak op de band. Zie ik haar vreedzaam glimlachen?

Ik ben ontroerd, werkelijk, ik moet een traantje wegpinken. Zo moet immers mijn eigen omaatje dat jaren geleden ook voor mij hebben gedaan. Na haar eigen sobere levensmiddelen denken 'En nu nog wat spekkies voor Evaatje'. Tja.

Eva

PROFESSOR ZONNEBLOEM

"Ja, we zijn hier bijna met de complete redactie", vertrouwt een redacteur van De Groene Amsterdammer me in de pauze van de benefietavond voor zijn blad toe. "Gewoon, voor de lol. Waar maak je zoiets nou nog mee, zo'n rare avond waar mensen zitten te filosoferen over een weekblad, met een strikje, en twee Belgische komieken? Nee, het idee komt niet van ons, maar ik vind het wel leuk hoor".

Drijvende kracht achter de avond was het echtpaar dat zich inmiddels een reputatie heeft verworven op het terrein van instant-overlevingsacties, de Datema's van de Servaasboekhandel aan het Vrijthof. Organiseerden ze vroeger al eens een literaire avond om hun eigen winkel voor de ondergang te behoeden (het liep als ik me goed herinner op een milde chaos uit, maar de winkel bestaat nog), nu, vrijdag 30 oktober, ging het om het oudste, het linkste en het armste van alle weekbladen. En chaotisch was het opnieuw. "Als jullie er steeds maar op hameren dat je het oudste weekblad van Nederland bent kom je nooit van dat stoffige image af", roept een welwillende bezoeker. Dat erkent hoofdredacteur Martin van Amerongen volmondig: het feit dat De Groene het oudste blad is vormt inderdaad geen enkel argument. En dan, triomfantelijk van achter zijn glimmende brillette: "Maar we zijn het wel!". Van Amerongen bleek verder niet te beroerd om het boektekleed nog strakker aan te sjoeren en ook de inhoud van het blad tot stoffig te verklaren. "Neem nou de atoomdood; iets stoffigers valt er toch niet te bedenken? Daar schrijven wij over. Over het liefdeleven van Martine Bijl, hoe enerverend dat ook moge wezen, zult u in onze kolommen weinig aantreffen," hield hij zijn gehoor voor.

bericht uit Maastricht

Dat was in niet al te grote getale naar het Gymnasium, de voormalige Kleine Komodie, gekomen. Verwonderlijk is dat niet. Het uiteraard goed geïnformeerde potentiële publiek had de oproep voor de bijeenkomst ongetwijfeld als achterhaald ervaren: wat nou De Groene redden? Hoezo verschijnen of verdwijnen? Waren er dan geen bijeenkomsten geweest in het Amsterdam Hilton, waar losjes met "tonnetjes" werd geschoven? "Doe niet zo lullig, geef jij ook een tonnetje", moet Datexkoning Willem Smit aan de bar tegen een gabber hebben gezegd die nog iets bij hem had uitstaan. Zelf had hij toen al, als we het verslag in Elsevier mogen geloven, op instigatie van een bevriende NRC-journalist toegezegd het naar adem snakkende weekblad van hetzelfde bedrag te voorzien. Dit vooral om zijn imago in de linkse pers, met name de Volkskrant, wat uit te deuken. Gelukkig voor hem was daar een blad in moeilijkheden, het was links, en Amsterdams. Dat laatste gaf hem een argument in handen, want "een Amsterdams weekblad mag niet verdwijnen", ook al had hij er nog nooit een letter in gelezen. Kortom, De Groene was gered, en die indruk was de afgelopen weken nog versterkt door de berichten dat er zich ondertussen bijna 4000 nieuwe abonnees hadden gemeld.

Een overbodige avond, was daarom ook mijn gedachte toen ik mij naar de bijeenkomst spoedde, maar die zijn vaak het leukst, dus vooruit maar. Het programma vermeldde sprekers en een forum, verluchtigd door kabaret en wat muzikale intermezzi. Normaal gesproken zijn die altijd goed om de zaal onderling tot gedempte discussies over de voordrachten te bewegen, maar hier zat er een probleempje in de volgorde. Het forum had nog maar koud plaatsgenomen op het podium of de muziek begon, om de eerste drie kwartier niet meer op te houden. Dat leek dus een wel erg nonverbale steunactie

te worden. In plaats van te genieten van het intellectuele trapezewerk danking van het groepje rond Van Amerongen kunt verwachten, mocht de zaalgeven de wisselende gezichtsuitdrukkingen bewonderen van tot stilzwijgen in in doemde forumleden. Die wiebelden wat, sloegen het ene been eens of gewo het andere, en wierpen besmukt blikken de zaal in. Niets is natuurlijk klijkelijk gênant als het onder de blikken van een nieuwsgierig publiek op een verho. Ma ging te moeten luisteren naar een strikje en een jazzduo. Maar het mldaan gezegd, men sloeg zich er achter de tafel dapper doorheen. Wat een erle ge forumlid betrof was die prestatie zelfs indrukwekkender dan toen eindelijkantvr wel de mond geopend mocht worden. De dichter Hans Mol bijvoorbeeld d tevens socioloog, of sociaal-psycholoog, dat kon ik niet verstaan, wist ructur aardig ritmisch met voet en hoofd te wiegelen toen Vera Vingerhoeds hbrmg'e niet geringe kunsten op de saxofoon vertoonde. Zijn eigen verbale bijdrns d ge, even later, was iets minder helder. Ik geloof dat het erover ging waarleetma de Limburgers De Groene niet lezen, of juist wel, of wat zij graag gelezet mo zouden hebben als ze hem lezen, of woorden van die strekking. Toen an bet uitgesproken was keek hij indringend naar Martin van Amerongen, ag te vriendelijk terugknikte maar na afloop en petit comité rondborstig te ken" zi nen gaf dat hij er geen woord van begrepen had.

En dan Frans Wijnands. Hoofdredacteur van De Limburger, maar voor omput gelegenheid eigenmachtig toegetreden tot de kernredactie van De Groenenden. Hij sprak opgeruimd van "wij" en "ons blad", had het over een "moeilij hebben avond", maar dat in ieder geval De Groene en de pluriformiteit moest blijven. Vervolgens poneerde hij de stelling dat links en rechts alleen in verkeersreglement bestaan, en dat pluriformiteit een hoop geld kost en dus misschien beter samen zou kunnen werken. Vergeten moest ook n worden dat de dagbladen met hun bijlagen de functie van de weekblad min of meer hadden overgenomen, "dus daarom moet juist De Groene bven", concludeerde hij enigmatisch. Het applaus dat hij ontving gold wa schijnlijk meer die slotsom dan de aanloop ertoe, maar het publiek was nereus en klapte zelfs voor een hevig zwetende protestantse kabaretier u in het dagelijks leven zijn grappen over de kansel uitvent.

Het waren twee anderen die de meest memorabele bijdragen leverden. En daarvan is Carolijn Visser, journaliste bij NRC-Handelsblad, vooral touw met human interest-reportages over jonge mensen, over verre lande of over jonge mensen in verre landen. Zij bleek zich voor de verkeerde b eenkomst te hebben opgegeven. Hoewel, dat is niet echt het goede woof ze was gevraagd om Pierre Huyskens te vervangen die godlof verhinde was. In ieder geval, volgens haar ging deze avond over de pluriformiteit de pers, niet over De Groene. Dat kwam de zaal te staan op enige beha tenswaardige observaties over de hypocrisie van "linkse" journalisten en pluriformiteit in de vaderlandse pers. Die laatste is maar miniem; de p wordt beheerst door de mannelijke leden van de hippiegeneratie, die de derwerpen dicteren en geen jongeren en geen vrouwen in dienst willen n men. Wachten op de VUT dan maar.

Daar moet de ster van de avond, de onvolprezen Martin van Amerong alias "professor Zonnebloem" (Willem Smit) voorlopig nog maar niet an denken. Hij legde uit dat De Groene nu dan wel safe staat, maar dat de zo gen nog niet voorbij zijn en abonnees dus welkom. Waarvan acte. Een pa van zijn argumenten: van De Groene word je wijzer; het is een studium ge nerale in miniatuur, de toestand in de wereld voor intellectuelen verklaard. "Wie lui en slim is leest De Groene." En tot slot een weliswaar oneigenlij argument, maar toch, een argument: het staat chic om met De Groene ha uit de jaszak over het Vrijthof te slenteren.

Dat moet Maastrichtenaren toch aanspreken, denk ik bij mezelf. De avond liep ver over tijd ten einde. De Groeneredacteuren doken de nacht in, waarna het nog lang onrustig bleef in de binnenstad.

Wammes Bos